

J A N M A Y E N
- - - - -

Dette beer sat op av dovent
Hoel sommeren 1940 he truh
for generalhonore Hildisch.

$\frac{13}{12}$ 1940 g.

Lage

Die Insel Jan Mayen liegt im Norwegischen Meere auf 71° nördlicher Breite und $8^{\circ}30'$ westlicher Länge von Greenwich. Die Entfernung von Tromsø ist 555 nautische Meilen, und ungefähr dieselbe Entfernung ist es nach der Mündung von Isfjord auf Spitzbergen. Nach Island ist die Entfernung 290 Meilen und nach Grönland 250.

Topographie und Geologie etc.

Die Insel hat eine Länge von 53.7 km und eine Breite von 2.5 bis 15 km. Der Flächeninhalt ist 372 km^2 . Sie ist durch und durch von vulkanischen Bergarten aufgebaut, und der ausgebrannte Vulkan Beerenberg erreicht eine Höhe von 2267 m. Es gibt auf der Insel zwei grosse Lagunen, von welchen die eine sehr flach ist. Von nützlichen Mineralien oder Bergarten gibt es keine. Die Vegetation ist sehr arm. Das Tierleben beschränkt sich auf Seevögel und Polarfüchse, die gefangen werden.

Klima

Jan Mayen hat ein beträchtlich kälteres Klima als die norwegische Küste auf derselben Breite. Im Winter hat man häufig gewaltige Stürme und im Sommer starke Nebelgestaltungen, und der Himmel ist gewöhnlich überwölkt. Fahrzeuge, die nach der Insel hineinwollen, müssen daher tage- und wochenlang warten ehe sie an die kafenlose Küste hineinkönnen. Im Winter ist die Insel oft von Treibeis umgeben. Im Sommer liegt dieser in ziemlich grosser Entfernung westlich von Jan Mayen, aber auch dann mag er sehr nahe rücken.

Hafenverhältnisse

Auf der Insel gibt es keine Häfen, und Landung ist nur dann möglich wenn die See leidlich ruhig geht. Bei südlichen

Winden werden die Schiffe natürlich an die Nordküste suchen und bei nördlichen an die Südküste. Das norwegische Hafenwesen hatte in 1929 eine Expedition nach Jan Mayen um die Hafenverhältnisse und die Möglichkeit eine Hafenanlage ins Reine zu bringen. Das Ergebnis war aber nicht befriedigend.

Annexion

Bis die norwegische Annexion der Insel wurde sie als eine terra nullius angesehen, obgleich doch der damalige Staatsminister Lykke ~~///~~ geäußert hat, dass die Insel als norwegisches Interessengebiet anzusehen ist. In 1921 errichtete das norwegische meteorologische Institut eine drahtlose Station auf der Insel, und am 22. März 1922 instruierte das Ministerium des Auswärtigen verschiedene norwegische Legationen, den betreffenden Regierungen schriftlich mitteilen zu wollen, dass das Institut den mittleren Teil der Insel hatte annektieren lassen. Denselben Sommer unternahm Birger Jacobsen eine Expedition nach der Insel, und annektierte auch den mittleren Teil der Insel. In 1926 erweiterte das meteorologische Institut seine Annexion dahin, dass sie die ganze Insel Jan Mayen umfasste.

Am 13. Mai 1928 wurde Regierungsvorlage gemacht, dass Norwegen die Insel in förmlichen Besitz nehmen solle, und durch königliche Kundgebung vom 8. Mai 1929 wurde Jan Mayen norwegischer Staatshoheit unterlegt. Infolge Gesetz von Jan Mayen vom 27. Februar 1930 ist die Insel ein Teil von Norwegen.

Der Streit über das Eigentumsrecht des mittleren Teils der Insel führte ein gerichtliches Verfahren zwischen Jacobsen und dem norwegischen Staate mit sich. Durch Urteil des obersten Gerichtshofes vom 3. Mai 1933 wurde Jacobsen das Eigentumsrecht des mittleren Teils der Insel zugeskannt, zwischen 8°20' und 8°50' westlicher Länge.

No. 128.

BRITISH LEGATION

OSLO.

18th November 1930.

Monsieur le Ministre d'Etat,

As Your Excellency is doubtless aware, on May 9th 1929, the Norwegian Minister in London addressed a note to His Majesty's Principal Secretary of State for Foreign Affairs, announcing that, by a Royal Decree dated May 8th, Jan Mayen Island had been placed under Norwegian sovereignty.

2. I now have the honour by direction of His Majesty's Secretary of State for Foreign Affairs to inform Your Excellency that His Majesty's Government in the United Kingdom have taken note of this Decree and formally recognise Norwegian sovereignty over Jan Mayen Island.

3. I am instructed to add that, His Majesty's Government not having been informed of the grounds on which Norwegian sovereignty was extended to Jan Mayen Island, their recognition of that sovereignty is accorded independently of and with all due reserves in regard to the actual grounds on which the annexation may have been based.

4. I avail myself of this opportunity to renew to you, Monsieur le Ministre d'Etat, the assurance of my highest consideration.

(s) Kenneth Johnstone.

Son Excellence

Monsieur J.L. Mowinkel,
etc. etc. etc.

Avskrift

Det Kgl. Utenriksdepartementet

Oslo, 19. november 1930.

Herr Chargé d'Affaires,

I en note av 18.ds. har De hatt den godhet å meddele, at Hans Britanniske Majestets Regjering anerkjenner Norges suverenitet over øen Jan Mayen.

Jeg har den ære, idet jeg erkjenner mottagelsen av denne Deres note, å be fremført for Deres Regjering den norske regjerings takk for det vennskapelige sindelag overfor Norge, som har gitt sig uttrykk i dens nevnte anerkjendelse.

Mottag, Herr Chargé d'Affaires, forsikringen om min særlige høiaktelse.

For Utenriksministeren:

(s) Aug. Esmarch.

Herr Kenneth Johnstone,

Det Britiske Rikes Chargé d'Affaires,

etc. etc.

Fortrolig.

Herr Advokat Gustav Smedal,

Stavanger.

Jan Mayen, Sverdrups Öyer.

I svar på Deres skrivelse av 28.f.m. har man den ære å sende vedlagt avskrift av:

1. note fra den herværende britiske legasjon av 18.f.m. vedrørende Jan Mayen.
2. Utenriksdepartementets svarnote av 19.s.m.

Videre vedlegges til Deres fortrolige kunnskap avskrift av:

Ligger i mappen:
Sverdrups öyer
1930

- 3-4. to noter avgitt av legasjonen i London til det britiske utenriksministerium 8.august d.å. vedrørende Sverdrups öyer.
5. svarnote fra den herværende britiske legasjon av 5.f.m.
6. Utenriksdepartementets note av s.d.

Efter bemyndigelse:

Sigurd Marseng.

28 november 1930.

s/ö.

Utenriksdepartementet.

Oslo.

Til bruk for mitt arbeide med suverenitetsspørsmålet i polarområdene vil jeg gjerne få tilsendt avskrift av notevekslingen med Storbritania angående anerkjennelse av norsk statshöihet over Van Mayen. Det fremgår av "Oslo Aftenavis" for 26 ds., at denne noteveksling i hvertfall delvis er blitt offentliggjort i England.

Det vil likeledes interessere mig å få se avskrifter av notevekslingen vedrørende Norges anerkjennelse av kanadisk statshöihet over Sverdrups-öyer.

Erbødigst

11/9 1930.

S/O.

Utenriksdepartementet,

O s l o.

Jeg tør be om snarest å få tilsendt avskrift av Oslo Byretts
dom i saken mellem Birger Jakobsen og Staten angående Jakobsens
okkupasjoner på Jan Mayen.

Æ r b ø d i g s t

Mottatt en h.d. efter

gf

Bergen den 30. mai 1929

Herr advokat Gustav Smedal,

Stavanger.

.....

Norske namn paa norsk land

Med dette takkar eg for brev av 27. d. m. og kann med dette melde at eg hev raadlagt med kunnige menn her i byen um spursmaalet.

Paa vegne av Grönlandsnemndi i Björgvin maa eg svara at namni: Roaldsøy, Fridtjof Nansens øy, Roald Amundsens øy, og Olavs øy er ikkje gode norske namneformer. Nansen øya og Amundsen øya er heller ikkje gode namn.

Grönlandsnemndi hev den 24. febr. 1928 sent konsul Lars Christensen, Sandefjord framlag um at Bouvetøy maa faa namnet Sud Tjöma til æra for kvalveidarne fraa Vestfold.

Millom ishavsfolk vert Jan Mayen vanleg kalla Revøy. Det namnet høver og godt i samband med Björnøy.

Peter den förstes øy maa faa namn etter vaar største ishavsgranskar Roald Amundsen. Roald er stadnamn paa Sunnmøre. Og det er godt norsk namn. Öyi maa faa det stutte namnet Roald.

Etter dette gjer Grönlandsnemndi i Björgvin framlag um namnebyte paa dei nye norske øyarne soleis:

Bouvetøy fær namnet Sud Tjöma.

Jan Mayen " " Revøy

Peter den stores øy fær namnet Roald.

Med dette bed eg Dykk gjera alt det De kann til at desse namni maa verta vedtekne.

Elles maa eg raada til at De raadlegg med professor Gjelsvik fyrr De sender det endelege framlaget.

Lat det so langt raad er verta samling og samhold um desse norske stadnamni.

Med vrydsam helsing

A. Skasheim

27 mai 1929.

s/Ø.

Herr A. Skåsheim,

Vestlandsbanken L/L.

Bergen.

Jan Mayen.

Som De muligens vil ha set av pressen har en av Norges Grønlandslags lokalforeninger, nemlig Kristiansands Grønlandsnævn, vakt motion om at Jan Mayen, Bouvet Øya og Peter den første Øy gis norske navne. Da jeg vet, at De interesserer Dem for dette spørsmål, tillater jeg mig at spørre Dem, om De har nogen forslag til navn at meddele mig.

I Kristiansands Grønlandsnævn har været foreslået for Jan Mayen navne som Havhesten og Roaldsøy. Jeg har selv tænkt mig, at Øya burde opkaldes efter en av vore store polarforskere, og har i Stawanger-pressen foreslået navne som Fridtjof Nansens Øy og Roald Amundsens Øy. Jeg ser, at "17de Mai" mener, at de 2 sistnævnte navne er for lange, og at Nansen Øya eller Amundsens Øya vilde være bedre.

Det gjælder her at finde de bedste navne, og jeg vilde, som sagt, sette pris paa at faa Høre Deres mening. Jeg vil ogsaa tilskrive major Isachsen og docent Hoel om saken. Har De nogen mening om, hvorvidt jeg om spørsmålet ogsaa bør henvende mig til professor Heggstad og Gjeldøvik ?

Med hilsen

Deres

OSLO den 21. mai 1929.
SJØFARTSBYGNINGEN
POSTBOX 108.

Fra Redaktionen.

TELEGR.ADR.: „SJØFART“.

TELEFONER:

21149 Redaktør - Rikstelefon
21619 Chefsekretær
22010 Reportage og Handelsavd.
21309 Skibslisten

D/B

Hr. høiesteretsadvokat Gustav Smedal,

S t a v a n g e r.

Jeg har mottat Deres to brever og Deres telegram. Som De vil se har vi gjengitt et utførlig telegrafisk referat av Deres uttalelse til "Stavangeren".

Det er mig helt uforstaaelig hvorfor det kongelige utenriksdepartement vil benekte Grönlandsforeningens initiativ i dette tilfælde, men som saken ligger an er det vel foreløbig ikke mere at gjøre med det.

Deres ærbødige
Norges Handels og Sjøfartstidende

Knut J. Maa
redaktør

14 mai 1929.

Privat.
-----

s/Ö.

Herr redaktör Domaas,

Sjöfartstidende,

Oslo.

Jeg ber Dem motta min bedste tak for Deres udtalelse om, at Jan Mayens annektion er skedd efter initiativ av Grönlandsforeningen.

Deres leder læste jeg ogsaa ellers med stor Interesse. Ved leilighet skulde jeg ha lyst til at faa vite, hvem det er De tænker paa, naar De skriver, at det er et kapløp mellem etpar politiske partiers ledere om at være de mest nationalistiske. Jeg gaar ut fra, at De sigter til Mellbye og Hambro - og det er muligens Hambro De særlig tænker paa, naar De sir, at denne nationalisme kommer fra et hold, hvorfra man mindst kunde vente det.

Med hilsen

Deres ærbødige

Uttalelse

*Mannskript til interviewet i "Stavangeren" 15 mai 1929
(Rettet noget)*

Jan Mayens annektion er en begivenhet, som vi alle har grund til at glæde os over. Jeg indlæter mig derfor høist ugjerne paa en mannjevning om, hvem det er, som har æren for denne annektion - Utenriksdepartementet eller Norges Grønlandslag. Da Utenriksdepartementet imidlertid har fundet det paa sin plads at reise en strid herom, skal jeg meddele følgende oplysninger.

Den 8 juli 1926 sendte Stavanger Grønlandsforening en henvendelse til Utenriksdepartementet, som begyndte saaledes:

"Vi tillæter os at henstille til det kgl. Departement at foranledige, at den Jan Mayen blir okkupert av Norge".

I skrivelsen blev gitt oplysninger om den danske ekspedition, som da var paa vei til Jan Mayen.

Senere rettet saa, som Sjøfartstidende har gjort opmerksom paa, Norges Grønlandslag i december 1926 en henstilling til regjeringen om at annektere Øya. Her blev det redegjort for sakens folkeretslige side. Henstillingen var bl.a. bilagt med en uttalelse fra Det Norske Meteorologiske Institut.

Den 11 januar 1927 tilstillet Grønlandslaget regjeringen en fra professor Skeie indhentet uttalelse om spørmsalet. Den 30 mai 1927 sendte Grønlandslaget en henvendelse til Utenriksdepartementet som sluttet med en indtrængende henstilling om ikke at vente langer med annektion. Den 5 august 1927 hadde representanter for Grønlandslaget i Utenriksdepartementet en konference med utenriksraad Esmarch, hvor det blev fremholdt grunder, som talte for hurtig annektion.

Den 13 januar 1928 blev det fremsat kgl. proposition om Jan Mayens annektion. Da saken imidlertid trak ut rettet Grønlandslaget

i mars d.s. en ny henvendelse om saken, denne gang stilet til Utenrikskomiteen.

Er forholdet allikevel slik, som Utenriksdepartementet sir, at annektionen "hverken er skedd paa initiativ av eller har paa noget av sakens trin været paavirket av Grönlandsforeningen", er det ingen grund til et sørge herover. Utenriksdepartementet har isaaftald som Sjøfartstidende fremhæver vist et selvstændig initiativ, som man altsaa hitil ikke har været opmærksom paa. Den hele og fulde ære for Jan Mayens annektion, som åiensynlig er det Utenriksdepartementet tilstræber, er isaaftald en vel fortjent løn.

15/5 1929.

S/O.

Herr A. Skasheim,

B e r g e n.

Jeg ber Dem motta min bedste tak for Deres inserat i

Gula Tidend.

Med hilsen

Deres erbødige

15/5 1929.

s/o.

Herr redaktør Domaas,

Sjøfartstidende, Oslo.

Jeg har med stor interesse læst Deres utmerkede replik til Utenriksdepartementet vedrørende æren for Jan Meyens annekthion. Idag sendte jeg Dem følgende telegram:

"Mange tak stop Stavangeren telefonerer idag til Sjøfartstidende"
"uttalelse fra mig."

Saken er den at jeg igaar fik en meget sterk henstilling fra Stavangeren om at uttale mig. Jeg stillet da som betingelse at uttalen skulde bli telefonert ind til Sjøfartstidende, saa at De hvis De ønsker det, kan benytte hvad jeg sier. Deres svar er imidlertid saa utmerket i sig selv at en uttalelse fra mig muligens er overflødig, men Utenriksdepartementets taapelighet i denne sak er jo nok saa stor, og det kan kanske ikke akade om den blir understreket.

Arbødigst

Offentliggjort i Stavanger

den 15/5 1929

W. Mayen

Jan Mayens annektion er en begivenhet, som vi alle har grund til at glæde os over. Jeg indlæter mig derfor ^{ihvert} høist ugjerne paa en mannjevning om, hvem det er, som har æren for denne annektion - Utenriksdepartementet eller Norges Grönlandslag. ^{men de} Da Utenriksdepartementet imidlertid har fundet det paa sin plads at ^{afholde} reise en strid herom, skal jeg meddele følgende ^{fakta} oplysninger.

Den 8 juli 1926 sendte Stavanger Grönlandsforening en henvendelse til Utenriksdepartementet, som begyndte saaledes:

"Vi tillæter os at henstille til det kgl. Departement at foranledige, at Øen Jan Mayen blir okkupert av Norge".

I skrivelsen blev git oplysninger om den danske ekspedition, som da var paa vei til Jan Mayen.

Senere rettet (saa, som Sjøfartstidende har gjort opmerksom paa,) Norges Grönlandslag i december 1926 en henstilling til regjeringen om at annektere Øya. Her blev det redegjort for sakens folkeretslige side. Henstillingen var bl.a. bilagt med en uttalelse fra Det Norske Meteorologiske Institut.

Den 11 januar 1927 tilstillet Grönlandslaget regjeringen en fra professor Skeie indhentet uttalelse om spørsmålet. Den 30 mai 1927 sendte Grönlandslaget en henvendelse til Utenriksdepartementet som sluttet med en indtrængende henstilling om ikke at vente længer med annektion. Den 5 august 1927 hadde representanter for Grönlandslaget i Utenriksdepartementet en konferance med utenrikeraad Esmarch, hvor det blev fremholdt grunder, som talte for hurtig annektion.

Den 13 januar 1928 blev det fremsat kgl. proposition om Jan Mayens annektion. Da saken imidlertid trak ut rettet Grönlandslaget

Bergen 14. mai 1929

Herr Gustav Lmedal,
Lhavanger.

Hermed utkleip av et
stykke inn arbeidet Dykkor for
Jon Møyen.

Med vrydsam helsing
A. Skårheim

6 mai 1929.

S/O.

Herr docent Bernt Lynge.

Tøien Botaniske have.

Oslo.

Kjære Bernt.

Da annektionen av Jan Møyen er nær forestaaende sender jeg Dig vedlagt to henvendelser, som Norges Grønlandslag har sendt statsmakterne om denne sak. Begge henvendelser er forfattet av mig. Jeg gaar ut fra, at æren for annektionen nu vil bli tillagt folk, som lite eller intet har gjort for den. Hvis ikke docent Hoel og Grønlandslaget hadde skubbet paa, hadde spørsmålet om annektion sikkert fremdeles henstaat i det blaa.

Den videnskabelige ekspedition til Østgrønland gaar jeg ut fra nu kommer istand. Blir Du med?

Mange hilsener

Din

2 bilag.

6 mai 1929.

s/ö.

Herr professor Olaf Holtedahl,

Ris. V. Aker,

pr. Oslo.

Da annektionen av Jan Mayen antagelig er nær forestaaende tillater jeg mig at oversende 2 henvendelser fra Norges Grönlandslag til statsmakterne vedrørende denne sak, idet jeg kunde tænke mig, at De kunde ha interesse av at gjøre Dem bekjendt med disse. Norges Grönlandslag har arbeidet med denne sak siden 1926. *Henvendelsen er fortabt av underskrevet*

Deres ærbødige

2 bilag.

6 mai 1929.

s/Ø.

Herr A. Skåsheim,

Vestlandsbanken,

Bergen.

Mange tak for Deres brev av 4 ds.

Saavidt jeg vet blir spørsmålet om Jan Mayens annekstion behandlet av Stortinget imorgen kl. 5 em. Aviserne kommer da antagelig til at omhandle saken enten imorgen aften eller onsdag morgen. De to henvendelser fra Norges Grønlandslag, som jeg sendte "Gula Tidend" vedlægges. Henvendelserne er begge forfattet av mig. [Annekstionen vil antagelig bli søkt fremstillet som en seier for mænd, som har gjort svært lite for saken.] Hvis ikke vi hadde skubbet paa, vilde spørsmålet om denne annekstion antagelig fremdeles ha henstaat paa det uvisse. Jeg vilde derfor sette pris paa, at "Gula Tidend" gjør opmerksom paa Grønlandslagets arbeide med saken.

Med hilsen

Ærbødigt

2 bilag.

Þingvinnu 4. maí 1929.

Herr Gustav Lmedal,
Havanger. -

Takk for brev av 29/4. og for det-
De hev gjort for Jan Mayen. Gula Tidend
kjem no til på skriva um det.
Eg skal gjera kva eg kann til
at det no mál koma snart.

Kann De ikkje få einkvam
til á fara fyrespurdd um saki
i stortinget.

De má fá ei fast hand til
á haura fram ei avgjrd dr.

Wille det snart koma
sterkare utvitspolitisk vilje i
stortinget. og seleg hjá ríkisstyret.
Med helsing
Dyktar

A. Skårheim

OSLO den 2.mai 1929.
SJØFARTSBYGNINGEN
POSTBOX 108.

Fra Redaktionen.

TELEGR.ADR.: „SJØFART“.

TELEFONER:

21149 Redaktør - Rikstelefon
21619 Chefsekretær
22010 Reportage og Handelsavd.
21309 Skibslisten

D/B

Hr. advokat Smedal,

S t a v a n g e r.

Jeg takker Dem meget for Deres ærede av 30. april og de
vedlagte to avskrifter.

Deres ærbødige
Norges Handels og Sjøfartstidende

[Signature]
redaktør

30 april 1929.

s/ö.

Herr redaktör Domaas.

Sjöfartstidende.

Oslo.

Da annektionen av Jan Mayen antagelig er nær forestående tillater jeg mig vedlagt at oversende afskrift av to henvendelser, som Norges Grønlandslag har sendt statsmakterne i denne sak. Enkelte av de oplysninger som indeholdes i henvendelserne turde muligens være av nogen interesse.

Erbødigst

2 bilag.

29 april 1929.

s/ö.

Kristiansand Grönlandsnævnd.

v/ herr distriktstollinspektör von der Lippe.

Kristiansand S.

Da avisene i den sidste tid har bragt forskjellige meddelelser om Jan Mayen, er det ikke længer nogen grunn til aa iagttage taushet. Jeg sender under eget omslag et eksemplar av "Stavanger Aftenblad" for idag, hvori finnes en artikkel av mig om spørsmålet. Jeg tør henstille til Dem, at De faar avisene i Kristiansand til aa skrive i den retning, at annekasjon nu bør foretas. De tidligere tilstillede oplysninger kan benyttes.

Erbødigst

29 april 1929.

s/ö.

Herr A. Skåsheim.

Vestlandsbanken.

Bergen.

Under eget omslag sender jeg Dem idag et eksemplar av "Stavanger Aftenblad", hvor jeg har offentliggjort en artikkel om Jan Mayen. Tidligere har jeg sendt "Gula Tidend" avskrift av 2 henvel-
delser, som Norges Grønlandslag har sendt statsmaktene om dette spør-
maal.

Jeg tillater mig aa henstille til Dem, at De foran-
lediger, at "Gula Tidend" nu skriver om saken. Paa vegne av Norges Grøn-
landslag har jeg arbeidet med denne anneksjon siden 1926, og jeg vilde
sette pris paa, at Norges Grønlandslags arbeide for saken blir omtalt
i "Gula Tidend".

Med hilsen

Erbødigst

26/4 1929.

S/O.

Herr redaktør Skjeltad,

Nationalbladet,

Trendhjem.

Jeg ser av avisen at Adresseavisen har hat en artikkel om "Jan Mayen". Det er ingen grund til langer at iagtte taushet. Jeg tør henstille til Dem at De skriver om saken, og selv vil jeg ogsaa gjøre det. Jeg tror at tiden nu er inde til at øve et krevtlig paastrykk, saa meddelelsen til megterne om Jan Mayens annektion endelig engang kan bli avsendt. Det er meningsløst at denne sak ikke forlangst er ordnet.

Erbedigst

Hr. advokat Sandal.

Takk for de hilsende med-
delelser om Jan Mayen. Det er
bra at det blir pårørt på denne
satt, og det er dessuten på vei
tid at anerkjenne blir foretak-
tvis vi ikke skal kenne for
sent.

Jeg kan således meddele, at
nårke fangstmenn og fiskere for
flere år siden kauskterte svare
fiskerikommuner, mann og kvind,
på banker med Jan Mayen; men
den økonomiske sludrigt i vår
fiskeridrift har hindret dem fra
å utnytte mulighetene på disse
banker. Dessverre er det grunn å
tro at også andre nasjoner vil

Fra redaktøren

har fått kjennskap til disse
fiskerikdommer, og vil forsøke
utnytte dem. Så fall vil vi
atlet komme for seil. Kun en
hurtig anerkjennelse av Jan Mayen
kan sikre våre fiske- og fiskeri-
interesser i dette område, foruten
den betydning åa kan ha for
fisk.

Jeg har ingen tillit til den
nåværende regjering i denne sak,
men er der noen i departementene
som vilde interessere seg for å
pøffe på, kende det sine merpo-
sitive plass og de gode del.

Arbeids
Jac. Snylshavn

OVERRETSSAKFØRER JAKOB E. VIK
HØIESTERETSADVOKAT K. KLUGE
HØIESTERETSADVOKAT GUSTAV SMEDAL

OVERRETSSAKFØRER VIK } 1953
OG ADVOKAT SMEDAL }
ADVOKAT KLUGE OG } 203
KONTORET }
TLGRAADR: „VIKKS”

s/o.

STAVANGER 9 april 1929.

Strengt fortrolig

Aftenposten. Oslo

Morgenavisen. Bergen

Dagbladet. Oslo.

Stavanger Aftenblad. Stavanger. „Til Aftenbladet”

blev dette sendt 10/4/1929

Da annektsjonen av Jan Mayen maa antas at være nær fore-
staaende, har vi trodd, at det kunde være av interesse for Dem at gjøre
Dem bekjent med de oplysninger, som indeholdes i vedlagte to dokumenter.
Det ene er en henvendelse fra Norges Grønlandslag til Regjeringen av 21
december 1926 og den anden henvendelse er til Utenrikskomiteen og er da-
tert 11 mars 1929.

Vi har siden 1926 til stadighet arbeidet med denne sak.
Dokumenterne maa først benyttes, naar annektsjonen foreligger.

Arbødigst

For NORGES GRØNLANDSLAG

2 bilag.

13 april 1929 sendt til:

Haugesunds Dagblad. Haugesund.

Stavangeren. her

Nasjonalbladet. Trondhjem.

Fremskridt. Skien.

16 april 1929 sendt til:

Rogaland,

Stamningen, Elverum.

Tonsbergs Blad, Tonsberg

Bergens Aftenblad

30 april 1929 sendt:

Redaktør Domaas.

Shasheim

9 april 1929.

s/ö.

Kristiansend Grönlandsnævn.

v/ herr distriktoldinspektör von der Lippe.

h e r.

Ad: Jan Mayen.

Deres skrivelse av 6 ds. har vi med tak mottat.

Naar De oplyser, at Agder Tidend har mottat de to dokumenter direkte, er det en misforstaelse. Hvad Agder Tidend har mottat er en fortrolig henvendelse vedrørende Øst-Grönland, og denne henvendelse tillater vi os vedlagt at oversende et eksemplar av.

Erbødigst

For NORGES GRÖNLANDSLAG

1 bilag.

Fra
Christiansands
Grønlands nevne

Kristiansund I. den 6 april 1929.

Norges Grøntandslag
h. høgesterettsadvokat. Gustav Tomedal,
Stavanger.

Referende til Deres skrivelse hertil av 4
denes med bilag har jeg satt mig i forbindelse
med „Agder Tidende“ og „Christianssands Tidende“, der
begge stiller sig velvillig. Førstnevnte hadde forøvrig
allerede modtaget dokumentene direkte.

„Fadrelandsvennen“ (venstre) og „Førlandet“
(kommunistisk, anstrøket socialistblad) har tidligere
vist sig saa lidt interesseret i paven, at jeg fore-
løpig ikke akter at gjøre nogen henvendelse til
disse.

Haar en saken gaar i ordene

Arbödigt
 Gul. von Whipp
 f. t. formidat

OVERRETSSAKFØRER JAKOB E. VIK
HØIESTERETSADVOKAT K. KLUGE
HØIESTERETSADVOKAT GUSTAV SMEDAL

OVERRETSSAKFØRER VIK } 1953
OG ADVOKAT SMEDAL }

ADVOKAT KLUGE OG } 203
KONTORET }

TLGR.ADR: „VIKKS“

S/Ø.

Strengt fortrolig

STAVANGER 8 april 1929.

x Drammens Tidende, Drammen.
x Gula Tidend, Bergen
x Aalesunds Avis, Aalesund
x Sundmørsposten, "
x Nationen, Oslo

Dagbladet, Oslo
x Lofotposten, Svolvær
x Tromsø Stiftstidende, Tromsø
Morgenavisen, Bergen
Aftenposten, Oslo

y Sendt $\frac{8}{4}$ 1929.

gf.

Da annektionen av Jan Mayen maa antas at være nær fore-
staaende, har vi trodd, at det kunde være av interesse for Dem at gjøre
Dem bekjendt med de opplysninger, som indeholdes i vedlagte to henvendel-
ser fra Norges Grønlandslag til statsmakterne. Den ene henvendelse er til
Regjeringen og er datert 21 december 1926 og den anden henvendelse er til
Utenrikskomiteen og er datert 11 mars 1929. Vi har siden 1926 til stadig-
het arbeidet med spørsmålet om annektion av Jan Mayen. Saken ma^o først
omtales, når annektyonen foreligger.

Erbødigst

for NORGES GRÖNLANDSLAG

2 bilag.

Narvik 29.5.1919

Mr. kretsretsadvokat Tvedet,
Mosjøen.

Takker for det tilsendte anmerkning om
Jan Magn, som jo lode med stor interesse
og helt ut tiltro.

Hvorfor er det mulig ikke snart
at skape nogen interesse herige for
"frilandsforening", som nærmest behøyr
den for 1 aar siden stiftede forening
som tilhørte argot ved døden, uten at
h den er berøgt til roken tar dette
komme offentlig frem.

Arbeidsgut

Opplandsen.

Norrönalaget Nidaros,
v/ herr advokat Lindøe, Trondhjem.

Narviks Norrönlag,
v/ herr oberst Gulbrandsen, Narvik.

Strengt fortrolig.

4 april 1929.

S/Ö.

Kristiansands Grönlandsnævn.

Kristiansand S.

Da vi antar, at annektsjonen av Jan Mayen er nær forestaaende tillater vi os at oversende vedlagt avskrift av to av de henvendelser, som Norges Grønlandslag har sendt statsmaktene i denne sak, nærliggende:

1. Skrivelse fra Norges Grönlandslag til Den Norske Regjering av 21/12-26.
2. " " " " " Utenrikskomiteen av 11/3 1929.

Vi tør be Dem i fortrolighed snarest at vise disse skrivelser til Deres presseforbindelse, da vi af hensyn til Grönlandsbevægelsen gjerne ser, at det arbejde, som i denne sak er blit utført av Norges Grönlandslag blir nævnt, naar annektionen av Jen Mayen foreligger og omtales i pressen.

Naar annektsjonen er foregaatt kan de i disse to skrivelser meddelte opplysninger benyttes med undtagelse av den i skrivelsen til Utenrikskomiteen av 11 mars d.a. omtalte samtale mellom utenriksraad Esmarch og advokat Smedal, som ikke maa omtales.

Grönlandslaget har siden 1926 til stadighet arbeidet med denne sak.

Erbödigst

for NORGES GRÖNLANDSLAG

6 oilar.

25 mars 1929.

s/Ø.

Herr docent Adolf Hoel.

Bygdø Allé 34.

Oslo.

Det var meg et elskværdig av Dem, at De vil la Deres kontor mangfoldiggjøre to av Norges Grønlandslags henvendelser til statsmakterne angaaende Jan Mayen. De to henvendelser er:

- 1) Skrivelse til Den norske regjering av 21 december 1926 (Undertegnet av A.W.Brøgger og mig).
- 2) Skrivelse til Stortingets Utenrikskomite av 11 mars 1929 (Undertegnet av mig).

Jeg mener, at de to skrivelser burde heftes sammen, det er bekvemmest, naar man skal sende dem ut.

For at spare tid vilde det være meget heldig, om Deres kontor ogsaa kunde paata sig at sende skrivelsen til 20-25 av de mere ledende aviser. De har jo erfaring for til hvilke aviser forsendelse bør ske.

Portoen skal jeg betale. Følgende cirkulærskrivelse burde sa sendes med:

"Strengt fortrolig.

"Da annektionen av Jan Mayen antagelig er nær forestaaende har vi trodd, at det vilde være av interesse for Dem at gjøre Dem bekjendt med de oplysninger om Øya og dens folkeretslige stilling, som indeholdes i vedlagte to skrivelser. Oplysningerne maa først benyttes naar annektion foreligger.

"

Stavanger 25 mars 1928

"

For Norges Grønlandslag

"

Gustav Smedal".

Herr docent Adolf Hoel. Oslo.

Min navneskrift har Deres kontor. Det vilde være av betydning, om denne sak kunde bli påskyndet.

Jeg takker meget på forhånd for ælskværdig hjælp.

Ærbødigst

I denne skr. bør sløifes 3dje avsnitt på s. 3, som begynner med ordene "Naar vi setter" og som slutter med ordene "Med stortingets samtykke". Dette avsnitt omhandler nemlig en samtale med Esmarch, som denne betgnet som konfidentiel.

Smedal.

s/ö.

25 mars 1929.

Kristiansands Grönlandsnevnd.

v/ herr distriktstollinspektör von der Lippe.

Kristiansand S.

Jan Mayen.

Vi har mottat Deres skrivelse av 18 ds. og vi tillater os at fremføre vor tak for Deres henvendelse til Stortingets Utenrikskomite.

Ærbødigst

for NORGES GRÖNLANDSLAG

Kristianssands
Grønlandsnevnd.

Strengt fortrolig.

Til
Formannen i Norges Grønlandslag,
hr. høiesteretsadvokat Gustav Smedal,
Stavanger.

Jan Mayen.

Refererende til Deres skrivelse hertil av 13 dennes med bilag meddeles, at spørsmålet Jan Mayen blev behandlet på nærværende forenings styremøte den 16 dennes.

Følgende resolusjon fattedes:

"Kristianssands Grønlandsnevnd uttaler sin fulde tilslutning til Norges Grønlandslags motiverte henvendelse av 11. mars d.a. til Stortingets Utenrikskomite angående en snarlig norsk anneksjon av Jan Mayen."

Herom er Stortingets Utenrikskomite d.d. tilskrevet.

Kristianssand S, den 18. mars 1929.

Prof. W. R. Lipp
p.t. formann.

Fortrolig.

13 mars 1929.

s/ö.

Narvik Norrömlag.

v/ herr oberst Gulbranson.

Narvik.

Til Deres orientering oversendes vedlagt en henvendelse fra os til Utenrikskomiteen av 11 mars d.a. vedrørende annekction av Jan Mayen. Det vilde være av betydning i en sak av denne art, at ogsaa lokalforeningerne foretok en henvendelse til Utenrikskomiteen. saa komiteen forstaar, at kravet paa annekction av Jan Mayen støttes av en opinion fra alle kanter av landet.

Henvendelsen bedes i tilfælde sendt snarest.

Arbødigst

For NORGES GRÖNLANDSLAG

Bilag.

Tertrely

13 mars 1929.

s/ö.

Kristiansand Grönlandsforening.

v/ herr distriktstoldinspektör von der Lippe.

Kristiansand S.

Til Deres orientering oversendes vedlagt en henvendelse fra os til Utenrikskomiteen av 11 mars d.a. vedrørende annektion av Jan Mayen. Det vilde være av betydning i en sak av denne art, at ogsaa lokalforeningerne foretok en henvendelse til Utenrikskomiteen, saa komiteen forstaar, at kravet paa annektion av Jan Mayen støttes av en opinion fra alle kanter av landet.

Henvendelsen bedes i tilfælde sendt snarest.

Erbødigst

For NORGES GRÖNLANDSLAG

Bilag.

Fortrolig

s/ö.

13 mars 1929.

Norrönelaget Nidaros.

v/ herr advokat Lindboe.

Trondhjem.

Til Deres orientering oversendes vedlagt en henvendelse fra os til Utenrikskomiteen av 11 mars d.a. vedrørende annektion av Jan Mayen. Det vilde være av betydning i en sak av denne art, at ogsaa lokalforeningerne foretok en henvendelse til Utenrikskomiteen, saa komiteen forstaar, at kravet paa annektion av Jan Mayen støttes av en opinion fra alle kanter av landet.

Henvendelsen bedes i tilfælde sendt snarest.

Erbødigst

For NORGES GRÖNLANDSLAG

Bilag.

Torsholm

S/O.

13 mars 1929.

Oslo Grönlandsforening,

v/ herr kaptein Arentz,

Rederforbundet.

Oslo.

Til Deres orientering oversendes vedlagt en henvendelse fra os til Utenrikskomiteen av 11 mars d.a. vedrørende annektion av Jan Mayen. Det vilde være av betydning i en sak av denne art, at ogsaa lokalforeningerne foretok en henvendelse til Utenrikskomiteen, saa komiteen forstaar, at kravet paa annektion av Jan Mayen støttes av en opinion fra alle kanter av landet.

Henvendelsen bedes i tilfælde sendt snarest.

Ærbødigst

For NORGES GRÖNLANDSLAG

Bilag.

12 mars 1929.

Herr A. Skåsheim.

Vestlandsbanken L/L.

Bergen.

Jeg tillater mig at oversende gjenrart av en henvendelse som Norges Grønlandslag igaar har sendt Utenrikskomiteen vedrørende annek-
tion av Jan Mayen. Henvendelsen støtter sig til to tidligere henvendelser,
som tildele er noksaa lange og som jeg desværre for tiden ikke har over-
flødige avskrifter av. Jeg gaar imidlertid ut fra, at Grønlandslagets skri-
velse av igaar tilstrækkelig klart vil vise betydningen av en annektion,
og jeg tillater mig at forespørre, om ikke Grønlandsnemndi i Bergen sne-
rest mulig kunde støtte Grønlandslagets henvendelse.

Artikkelen om sektorprincippet og Østgrønlandsproblemet
blev offentliggjort ~~og~~ i "Tidens Tegn" og "Stavangeren" igaar. Jeg had-
de sendt "Gula Tidend" et telegram lørdag om at offentliggjørelsen var
fastsat til igaar, men saavidt jeg kan se, har "Gula Tidend" ikke indtat
artikkelen. Jeg vilde være forbunden for at bli meddelt sarsaken til mis-
forstaaelsen.

Med hilsen

Ærbødigst

1 bilag.

12 mars 1929.

Herr dr. Thommessen,

Stortinget,

Oslo.

Annektion av Jan Mayen.

./.. Jeg tillater mig at oversende vedlagt gjenpart av en skrivelse fra Norges Grønlandslag til Utenrikskomiteen av 11 ds. Av-
./.. skrift av de i skrivelsen nævnte henvendelser til Regjeringen og Utenrikskomiteen følger vedlagt.

Kunde De gjøre noget for at skynde paa denne vigtige sak ? Til Deres orientering meddeles, at jeg har sendt de samme dokumenter til statsraad Mellbye.

Jeg benytter anledningen til at takke for Deres telegrammer og for indtagelsen av artikkelen i "Tidens Tegn".

Arbødigst

3 bilag.

12/3 1929.

S/o.

Herr docent Adolf Hoel,

Bygdø Allé 34,

O s l o.

Jeg ber Dem motta min bedste tak for Deres skrivelse av 6/3 d.a. Norges Grønlandslag har igaar rettet en henvendelse til Stortingets Utenrikskomite, hvorav gjenspart følger vedlagt.

Jeg tror at meget nu bør sættes ind paa at faa annekthionen av Jan Mayen gennemført mens det endnu er vinter deroppe. Naar sommeren kommer, og adgangen til øya blir let, saa kan vi risikere at fremmede expeditioner kommer ditop og legger nye vanskeligheter iveien for en annektion. Jeg vilde anse det betydningsfuldt om baade Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser og Meteorologiske Institut nu kunde foreta henvendelser til Utenrikskomiteen i sakens anledning. Hvis De vil ta dette arbeide paa Dem, saa skal jeg se at faa et par andre institutioner til ogsaa at rette henvendelser til Utenrikskomiteen.

A r b e i d i g s t

1 bilag.

P.s. Jeg har sendt statsraad Mellbye og dr. Thommessen avskrift av vore henvendelser til statsmagterne om Jan Mayen. Jeg sa til statsraad Mellbye at hvis han ønsket nærmere oplysninger, var jeg sikker paa at han kunde faa disse hos Dem.

S/O.

Herr statsraad Mellbye,

Stortinget,

O s l o.
-----Jan Mayen.

•/.

Vi tillater os at oversende vedlagt gjenpart av en skrivelse fra Norges Grønlandslag til Utenrikskomiteen av 11 ds.

•/.

Avskrift av de i skrivelsen 2 nevnte henvendelser til Regjeringen og Utenriksdepartementet følger likeledes vedlagt.

Da vi vet at De interesserer Dem varmt for hændelsen av vort lands stilling i Norske-havet tillater vi os at forespørre om De ikke kunde ta Dem av denne vigtige sak. Til Deres orientering skal vi oplyse, at vi har sendt de samme dokumenter til dr. Thomassen. Vi mener at en annektion av Jan Mayen absolut bør iverksettes før sommeren kommer, og adgangen til øya igjen blir let. Da løper man nemlig på en risiko, at fremmede ekspeditioner kommer dit op som kan berede vanskeligheter for annektionens iverksættelse. Skulde De ønske nærmere oplysninger staar sikkert docent Hoel med glæde til tjeneste.

Arbedigst

3 bilag.

For Norges Grønlandslag

OSLO, 6. mars 1929.
BYGDØ ALLÉ 34

H/ML

Hr. advokat Gustav Smedal,

S t a v a n g e r .

Jeg har mottatt Deres brev av 21. januar d.å.
vedrørende okkupasjonen av Jan Mayen, og ber Dem meget
undskylle at jeg ikke tidligere har svart på dette brev.
Grunnen hertil er at jeg har ligget syk, og først har
kunnet opta mitt arbeide igjen de aller siste dage.

Jeg er også av den mening at Jan Mayen snarest
bør annekteres av de grunne som Norges Grønlandslag har
nevnt i sin skrivelse til den norske regjering av 21.des-
ember 1926 og til Utenriksdepartementet av 30. februar 1927.
Hertil kommer imidlertid videre at der er stadig fare for at
fangstfolk fra fremmede land kan komme til øen og sette sig
ned der oppe. Der er ihvertfall 2 nordmenn som mener at øe-
res rettigheter er gått for nær ved øen okkupasjon av hele
øen som er foretatt av Meteorologisk Institutt. Den ene av
disse nordmenn er hr. Hagbart Ekerold som bygget stasjonen
på Jan Mayen i 1921. Hr. Ekerold befinner sig for tiden i
De Forente Stater, hvor han i 1926 stiftet et fangstselskap
under navn av The Polarfront Co., som gjør krav på et om-
råde som Ekerold har okkupert for egen regning i 1921. Sam-
me sommer sendte selskapet avsted en ekspedisjon på 4 mann,
utrustet for 2 år til Jan Mayen. Hensikten var å drive reve-
fangst. Denne ekspedisjon kom straks i konflikt med den

norske besetning på den meteorologiske stasjon om fangstgrunnene. Striden endte med at amerikanerne foreløbig trakk sig tilbake ~~til~~ⁱ 1927, men de kan naturligvis komme igjen når som helst, og den konflikt som da vil opstå kan lett komme til å få følger for avgjørelsen av suverenitetsspørsmålet.

Den annen nordmann som har okkupasjoner på Jan Mayen, og som mener sig forurettet av Meteorologisk Institutt er hr. Birger Jakobsen. Hr. Jakobsen vil være ^ekjent fra sine tallrike ekspedisjoner og sin omfattende okkupasjonsvirksomhet på Svalbard, hvor han tildels arbeidet for engelske selskaper og ^{eller med} engelsk kapital. Han er således vel inne i alt som angår okkupasjon av herreløst land og hvad dermed står i forbindelse. Med sine gamle forbindelser i England er det lett tenkelig at hr. Jakobsen vil kunne skaffe penger til utrustning til en ekspedisjon til Jan Mayen. Han har i høst tilskrevet Meteorologisk Institutt og forlangt sine rettigheter respektert. At sådanne ekspedisjoner vil komme til å få følger for suverenitetsspørsmålets avgjørelse kan det ikke herske ringeste tvil om.

Jeg tror derfor at en henvennelse fra Norges Grønlandslag til Stortingets Utenrikskomité vedrørende Jan Mayen vil være i høi grad ønskelig.

Ærbødigst

Arvid Wac

28/2 1929.

S/J.

Norges Svalbard- og Ishavs-Undersøkelser,

Bygdø Allé 34,

Oslo.

Jan Mayen.

Vi henviser til advokat Smedals brev til dosent Hoel av 21 januar d.s. med 2 bilag.

Da denne sak haster, vilde vi være meget forbundne om De - i dosent Hoels sygdomsforfall - vilde være av den godhet snarest mulig aa meddele oss de ønskede opplysninger.

Ærbødigst

for Norges Grønlandslag

21 januar 1929.

s/ö.

Herr docent Hoel.

Bygdø Allé 34.

Oslo.

Jan Mayen.

Norges Grønlandslag har sendt vore statsmyndigheter to henvendelser angaaende annektion av Jan Mayen. Den første henvendelse er av 21 december 1926 og den blev stilet til Regjeringen. Den anden henvendelse er av 30 mai 1927 og den blev sendt til Utenriksdepartementet.

./.

Idet jeg tillater mig at oversende avskrift av de to henvendelser, tør jeg be Dem at være av den godhet at meddele mig, om det vedrørende Jan Mayen siden vor siste henvendelse er skedd ting (f. eks. okkupationer eller virksomhet av fremmede statsborgere), som eventuelt bør omhandles i en ny henvendelse til statsmagterne. Det er nemlig Norges Grønlandslags hensigt at foreta en ny henvendelse, for at forsøke at faa litt fart paa denne sak.

Erbødigt

2 bilag.

- 1) Henvendelse til regjeringen $\frac{21}{12}$ 1926
- 2) 11/1 1927 blev regjeringen meddelt,
at Skeie hadde tiltrådt denne
henvendelse
- 3) Henvendelse til Utenriks departet av $\frac{30}{5}$ 1927
- 4) $\frac{5}{8}$ 1927 konferanse med Esmarch.

Hr. Advokat Gørhar Samdal.

Takk for de tilsendte meddelelser.

Men denne sak må forfølges videre.

En ny henvendelse til regjeringen må vil
vel til hjelpe; men jeg tror De bør sende
disse dokumenter til statsråd Johan
E. Mellbye med spørsmål om han eller
Bondepartiet er villig å gjøre något
i saken. En interpellasjon vil vel ikke
være formålstjenlig, men der er andre
måter å drive saken frem på.

Å skrive om Jan Mayen må kan
være farlig, men jeg tror det må til
for eller senere.

Arbeidsikt

Jac. Høyhaug

7 januar 1929.

s/ö.

Herr redaktör Skylstad,

"Nationalbladet",

Trondhjem.

Deres brev av 31 december f.s. har jeg mottat. ved tilbakekomst fra en reise til Oslo.

Angaaende Jan Mayen er forholdet det, at öya fremdeles er et ingenmandsland (terra nullius). Norge har hittil ikke anektert den.

Norges Grönlandslag har i december 1926 sendt Regjeringen en henvendelse, hvori annektion blir tilraadet. Denne henvendelse førte ikke til noget. Efter hvad det underhaanden blev meddelt mig, blev henvendelsen simpelthen "tat til efterretning" i Utenriksdepartementet, hvilket betyr, at den blev henlagt. I mai 1927 sendte Norges Grönlandslag en ny henvendelse. Denne blev stilet til Utenriksdepartementet, men blev samtidig oversendt Utenrikskomiteen. Heller ikke denne henvendelse har hittil ført til noget resultat. En av grundene herfor er den, at ~~en~~ av vore myndigheter indlot sig paa affæren med Bouvet-öya, hvilket en lang tid skræmte dem slik, at de ikke vovet at tænke paa andre annektioner. Efterat saken med Bouvet-öya er blit bragt til en lykkelig avslutning, skulde man kanske tro, at man kunde gjøre sig et haap om, at annektionen av Jan Mayen vilde bli fremmet.

Jeg vedlægger avskrifter av de to omtalte henvendelser. Disse avskrifter tør jeg be om at faa tilbakesendt efter læsningen.

Herr redaktör Skylstad, Trondhjem.

Jeg har selv hittil været av den opfatning, at saken ikke burde omtales offentlig. Jeg tør be Dem iethvertfald ikke at skrive noget om saken, før efter nærmere konference med mig, og jeg vilde sætte pris paa at erfare, hvad De mener om en omtale av saken i pressen paa det nuværende tidspunkt.

Ærbødigst

Freudhjem 21/12 1928

Hr. Advokat Lærke Sandal.

Dessover har jeg ingen kopier av mine skrift
Norge - Grønland. Men det stod i Agder Tidning,
Kristiansund, i tiden 3 - 20 september år, og ved
henvendelse til vil de antakelig kunne få samtlige
nr.

Jeg er meget taknemmelig for Deres notiser, og
skal gå lov og bemerke: Oplysningen om de engelske
spioner i 1418 har jeg, såvidt jeg i farben mærker,
fra Meyers store tyske leksikon. De to islendings
skrift i 1445 finnes antakelig i flere island:
ske skrifter.

Så var det angivelig til den danske konge av
Kryotilbrøddene i Ljipstul. Der kaldt jeg mig først
til oplysninger Mandagard, Reynald og Loachsen gav
om den krig, saakend endel meddelelser som fremskom
i Danmark. Men sterke sønner reiste til
australe klat Jyllandposten en avis som blev
kaldt Kryotilbrøddene. Der fremgikk det at
Oresunds kemiske fabrikk sammen med et
kanadisk selskap skulle en meget millioner årlig

på denne drift, og det blev slået på at sagen
 var grundig smykket. I den anledning fremkom en
 slags redegørelse fra departementet, og der blev
 det oplyst, at afgiften til sagen var forhøjet
 til 2.5 mill. Kr. årlig. Efter dette blev det stillet
 om sagen i den danske presse. Derpå efter at
 det kom på dagen hvor mange millioner, som
 udenom Sagens afgiftssummen, kommer til
 Danmark fra Tyskland.

Dette med erkendelsen selv til handel imidlertid
 på Grønland står virkelig nok på papiret i de danske
 lover, men praktiseres ikke. Grønlandingerne er kom-
 munister og handler ikke imidlertid, men låner eller
 bygger. Danskerne våger desuden strengt over, at alt
 af handelsverdi blir erhvervet af monopolist eller af
 bejæring.

Og så tilsluttet Jan Mayen. Er det virkelig
 så at Norge endnu ikke har købt den? Det er
 næsten for mig. Det har nemlig flere gange været
 meddel i avisene at Norge har købt Jan
 Mayen, og med dette har jeg slået mig tilro. Hvis
 var det endelig tale om at Norge vilde anerkende
 åge. Grønlandslaget bør da affære i denne sak
 straks, og sørge for at anerkendelsen bringes i
 orden. Jan Scoresbyøen er nøkkelen til Ark-

grönland er Jan Mayen nærtliggende til selvangsten
 i forholdet og i Grönlandsstaten (Danmarksstaten)
 Denne stat har en speciel interesse, fordi
 den i virkeligheden er afhængig af den aktuelle grøn-
 landsstat. Sammenhængen er følgende: I 1919 eller 20
 år før jeg en tilsvarende politisk i flere danske
 aviser om at Danmark og Østerrig havde fælles
 hensene efter den østerrigske ekspedition 1882 på
 Jan. Og notisen stillet stik: Efter dette er Dan-
 mark det eneste land som har etendone af
 interesser på Jan Mayen.

Dette skete mig, og jeg søgte straks skifter
 Johan Olsen, Aalstuen, for at få oplysning om
 Jans betydning for os. Og så skrev jeg en artikel
 om sagen i Måne Tidende, og fremholdt der, at
 Norge straks burde anlægge depot på Jan, eller
 mindstene oprette en fast station. Dette blev sendt
 til Statsråd Høstland, som med en gang blev
 levende interesser, og resultatet efter et års
 forhandlinger blev Østerrigs ekspedition i 1921.

Men dermed forstod også danskerne at deres
 tidligere meddelelser med stille hørte ikke døde
 lueger. De nu endelig sørge for at Norge ikke vil
 seker sig Jan Mayen. Det har overmåle stor
 betydning for vår fremtidige færdig virksomhed.

At det vil få meget stor betydning for vår
framtids adgang til Ostgrønland. Det er i værste-
fald den vigtigste inofficielle forbindelse til disse far-
vande, og det ville ikke man risikere. Men
alle våre fagfolk er klar over dette.

Det er nemlig bare et kildespørsmål når
Danmark sammen med Kanada vil frede isen,
slappemyer, storsien og labradorsien, i farvandet
rundt Grønland. Denne sakte har flere gange
været oppe, og Kanada går med fordi det på-
skædes at labradorsien gylder i isen med
Ostgrønland. Dette er ikke bevist, men det
giver som et påskud til fredning og
påfølgende kausessager = klæber - aktiver som
i Kvickjorden.

Men med Jan Mayen og Myggebække kan
vi selv bestemme over fangsten i disse far-
vande. At det er en den aller største betyd-
ning, og vil få stadig større verdi.

Arbejdsgl

Joe. Myggebæk

26 august 1927.

s/o.

Herr stortingspræsident Hambro,

O S L O.

Professor A.W.Brögger og jeg havde 5 august en samtale med utenriksraad Esmarch om Jan Mayen. Esmarch uttalte, at det var utenriksdepartementets mening at annektere Ben, men at departementet hittil ikke hadde kunnet foreta de skridt som var nødvendige hertil, fordi utenrikskomiteen i løpet av det sidste aar ikke hadde fundet anledning til at behandle Jan Mayen-spørsmålet. Da en annektion vilde bety en utvidelse av Norges territorium, kunde annektion ikke ske uten stortingets samtykke. Esmarch betegnet sine uttalelser som konfidentielle men baade Brögger og jeg har været av den mening, at dette ikke kan bety, at disse bør holdes hemmelig for Dem, og jeg har derfor villet sende Dem disse linjer.

Deres ærbødige

Oslo den 22/8 - 27
Hr. advokat Luedal Stavanger

De maa virkelig inskynde at jeg iske har
foat tid aa svare paa Deres brev. Jeg er nu
aldeles sprengt - Hvad jeg har gjort i henhold til
Deres brev? Jeg ekspederer strokes capi av
skrivelsen til de politiske parti og sporsmaal
til stortingkandidaterne i ~~Bergen~~ til Grinland-
nemndi i Bergen for at de kan forelegge
liggende sporsmaal for kandidaterne paa
vestlandet og muligens stille sin egen liste
i Bergen, mot Skavinkel. Disse ting er nu
under overveelse i Bergen. Desverre er Skavinkel
syk saa det kan trekke ut med argjorelsen, men
jeg hooper det vil fare til det onskede resultat.

Skrivelsen til hr. Skomra synes jeg ikke vi kan
sende nu. Det er et kort som vi kan ha nytte av
aa spille ut senere. En god diplomatisk regel sier:
Hvad du kan utsette til imorgen skal du ikke gjøre idag.
J fulge denne regel tillater jeg mig aa insistere paa
at skrivelsen blir liggende. Sporsmaalet om det er
dypt eller utenrikskomiteen som har farsinket saken
er ikke for tiden aktuelt. men det kan bli det senere
og da kan naar skrivelse bli av betydning. Des-
uten er hr. Skomra paa farsdragster saa han
nu en tid neppe vil opre as en tanke. Vi spiler
derfor ikke ut naarhvert kort for senere.
Skrivelsen er jeg eller mig i, men ikke i tidspunktet.

Kaptein Prentz har jeg ikke truffet og har desværre ikke fået bestilt „Nationaltiden“ men håber vi kan få den fra begyndelsen af kommende måned. Vært valgskrift skal jeg sende saa snart det kommer ud. Det er lidt forsinket paa gæ. af det store oplag. Det har sloet bedre an end vi havde været aa håbe. Nu trykkes det imorgen. Jeg er taknemlig for en artikkel til et af de senere nummere.

Lørdag har jeg arrangeret et møde for alle Bondepartiets 30 redaktører. Mødet skal vare i 3 dage og det er som de vil forstå et betydelig arbejde at sørge for alt fra først til sist, for et slikt 3 dages møde. Jeg har desuden pressekontoret og redaktionen af valgskriftet, saa jeg håber de inskylder et ikke alt gaar som det skal. Men naar jeg bliver færdig med alt til pressemødet saa bliver det straks bedre og da staar jeg etter til tjeneste. Jeg arbejder ja helst med Grønlandsspørgsmaalet, og Deres breve virker altid opkviklende i alt skrevet. Jeg vil være taknemlig for artikler om arkivsaker o. s. v. til pressekontoret. De spredes da i 32 aviser samtidig. Bondepartiets svar blev straks udsendt gjennem Telegrambureauet, og det gik nu i en mengde aviser. I. I. har vist ikke taget den.

Deres Arbejdige

J. K. Tarnøe

4 juli 1927.

s/ö.

Herr dr. Wilhelm Keilhau,
Stensgaten 25,

Oslo.

Ad: Jan Meyen.

Tak for Dit brev av 23 juni d.a.

Nu maa jeg nok be om pr. omgaaende at faa tilbage de 2 skrivelser, som jeg sendte Dig i mit brev av 4 juni, idet jeg har bruk for disse.

Jeg skal gjerne ved leilighet tale med byens stortingsrepresentanter om den sak, som Du nevner. Med redaktör Oftedal kan jeg dog ikke tale, da jeg lever i fortfarende uvenskap med ham ianledning av Grönlandsaken.

Med hilsen

Din

23/6 - 27.

Kjære Gusse!

Tak for begge brevene. Jeg skulde skrevet før, men denne uheldige historien med professoratet har sat mig nedfor. Det er meget avskyelig; slik som bedømmelseskomiteen først var tænkt sammensat, var jeg blitt indstillet med 4 mot 1 (mellem os to sagt). Studenternes initiativ vil imidlertid muligens føre til noget paa næste budgetforslag, og det kan være jeg da vil be dig snabbe litt med Stavangerrepresentanterne.

Paa onsdag skal jeg i Nobelkomiteens Hresemannmiddag. Da skal jeg virke for Jan Mayen.

Din W.K.

21 juni 1927.

s/ö.

Herr dr. Wilhelm Keilhau,
Stensgate 25,

Oslo.

Kjære Wilhelm,

Ad Jan Mayen.

Jeg sendte Dig i et brev av 4 juni d.a. de to henvendelser som Norges Grönlandslag hadde rettet til myndighetene vedrørende en okkupation av Jan Mayen. Begge henvendelser er strengt fortrolige, og da jeg intet har hørt fra Dig er jeg bange for at dokumenterne ikke er kommet frem til Dig. Send mig nogen ord snarest er Du snil.

Det var med opriktig beklagelse jeg saa, at dr. Wedervang blev foretrukket. Jeg haaper meget, at den endelige ordning blir, at ogsaa Du utnævnes til professor. Studenterutvalgets initiativ var efter min mening fuldt ut paa sin plads.

Med venlig hilsen

Din

15/6 27

Herr redaktør Smitt Ingebretsen,

Rådhusospitset, Rosenkransgt. Oslo.

Idet jeg henviser til den samtale, som vi for en tid siden hadde om Jan Mayen spørsmålet, tør jeg be Dem under Deres ophold i Oslo hos rette vedkommende at bringe på det rene hvorledes regjeringen stiller sig til spørsmålet om annektion. Jeg tør be Dem at gjøre Deres indflydelse gjældende i den retning, at annektion nu iverksettes hurtigst mulig, idet enhver utsættelse innebærer en betydelig risiko.

Dette i al hast. Med venlig hilsen er jeg

Deres

4/6.1927.

S/Lö.

Herr dr. Wilhelm Keilhau,
Stensgaten 25.

O S L O.

Kjære Wilhelm.

Ad Jan Mayen.

Jeg gaar ut fra at du har faat mit brev av 30 mai d.a.
Idag kommer jeg atter tilbake til saken.

Jeg oversender vedlagt:

1. Avskrift av skrivelse fra Norges Grönlandslag til Den Norske Regjerin
av december 1926.2
2. Gjenparta av skrivelse fra Norges Grönlandslag til Utenriksdepartemen
tet av mai 1927.

Av disse 2 dokumenter vil du se, hvad saken gjælder, og
hvorledes den for tiden ligger an. Jeg mener, at Norges anektion av
Jan Mayen bør påskyndes mest mulig. Herfor taler ogsaa den nuværende
internationale situation. Stormagterne er optat med forholdene i Kina og
Rusland. England har for tiden sarsak til at behandle os særlig velvillig
og dette er et moment av betydning.

Herr dr. Wilhelm Keilhau, Oslo.

Efter benyttelsen bedes begge dokumenter tilbakesendt mig snarest mulig, idet det er min sidste gjenpart og avskrift som jeg sender dig. Det skulde glæde mig om du kan faa utrettet noget effektivt.

Jeg synes at avisreferaterne gaar i den retning at du blir professor, hvilket er rimelig nok. Se nu at bli det saa hurtig at jeg kan kalde dig professor næste gang jeg skriver.

Mange hilsener

din

Rek.

30 mai 1927.

s/ö.

Herr dr. Wilhelm Keihau.

Stensgt. 25.

Oslo.

Kjære Wilhelm.

Jan Mayen.

Tak for Dit brev av 26 mai d.a.

Siden jeg skrev er Jan Mayen-spørsmålet kommet i en anden stilling. Hvis det skulde vise sig ønskelig, vil jeg dog gjerne faa lov til at benytte mig av Dit tilbud om at intervenere hos Mowinckel. Du skal isaafald høre nærmere fra mig og da muligens om forholdsvis kort tid.

Mange hilsener

Din

Strengt konfidentielt.

30/5.77

S/LÖ.

Herr redaktör Domaas,
Sjöfartstidende,

O S L O.

Til Deres personlige orientering tillater jeg
././ mig at oversende gjenpart avé en skrivel e som Norges Grönlandslag
idag har sendt Utenriksdepartementet og Utenrikskomiteen vedrørende
Jan Mayen.

Arbødigst

1 bilag

Strengt konfidentielt.

30/5.27

S/LÖ.

Herr redaktör dr. Rolf Thommesen,
Tidens Tegn,

O S L Ö.

Til Deres personlige orientering tillater jeg mig
./. at oversende gjenpart av en skrivelse som Norges Grønlandslag idag
har sendt Utenriksdepartementet og Utenrikskomiteen vedrørende
Jan Mayen.

Erbødigt

1 bilag

Privat.

30/5.27

S/LÖ

Herr kaptein Arentz,
Norges Rederforbund,

O S L O.

Ad Jøen Mayn.

Jeg erkjender med tak mottagelsen av Deres telegram:
" Saken ekspederes idag: Arentz". Det var elskværdig av Dem at ta
Dem av dette, for hvis jeg hadde foretat en henvendelse direkte til
professor Brügger var det nok ikke gaat saa hurtig.

Med hilsen

Deres

nr. 23
1919

Telegram

= advokat smedal stavanger

Optat fra 0
den 30/5 1927 kl. 10.50
av U

Tjenstlige bemerkninger

STAVANGER
TELEGRAFSTASJON
30.5.1927

Tegnet = benyttes som skilletegn efter adresse, indledning og tekst. Tegnet + avslutter telegrammet. Et blandet tal angives ved det hele tal og brøken hver for sig med almindelig mellemrum, men før og efter gruppen er mellemrummene ~~av~~ dobbelt størrelse. Understreking angives ved at ordet er sperret. De i telegrammet forekommende tal findes gjentat med bokstaver paa folen av telegrammet mellem to +, idet der for 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 / . , — er anvendt a b c d e f g h j k l m n o

Telegram fra

33/30 oslo 67064 7 30/5 10.30

= saken ekspedert idag = arentz +

Kjære Gussé!

Tak for brevet.

Vil svært gjerne få gjensparten.

Pil nu har jeg ikke hat tid til aa se på slikt noget.

Ansak: Utarbeidelse av konkurranseforelesninger for professoratet.

Men nu blir det bedre med tid.

Mange hilsener!

Din W. K.

26. mai 27.

Strengt fortrolig.

Stortingets Utenrikskomite,

Oslo.

Jan Mayen.

Vi tillater os at oversende vedlagt øjensart av en
skrivelse, som vi idag har sendt Utenriksdepartementet.

Oslo og Stavanger,   mai 1927.

Ærbødigst

For NORGES GRÖNLANDSLAG

formand,

formand i retsutvalget.

1 bilag.

$\frac{28}{5}$ 27 meddelelser kaptein Arentz i rikstelefonen, at Lykkes uftalser var således:

Hvad det sidste angaar som den ærede repræsentant nævnte angaaende forholdet ved Jan Mayen, saa forholder det sig slik, at Jan Mayen fremdeles ansees som terra nullius, men vi anser den som norsk interesseomraade. Det norske meteorologiske institut har annekteret øen i sin helhet. Herom er de interesserte fremmede makter underrettet.

Hvad det sidste angaar som den ærede repræsentant nævnte angaaende forholdet ved Jan Mayen, saa forholder det sig slik, at Jan Mayen fremdeles ansees som terra nullius, men vi anser den som norsk interesseomraade. Det norske meteorologiske institut har annekteret øen i sin helhet. Herom er de interesserte fremmede makter underrettet.

28 mai 1927.

P r i v a t.
-----

s/Ø.

Herr kaptein Arentz,

Norges Rederforbund.

Oslo.

Ad: Jan Mayen.

./.

./.

Jeg sender Dem vedlagt saavel henvendelsen til Utenriks-
departementet som skrivelsen med bilag til Utenrikskomiteen. Jeg tør be
Dem være saa elskværdig at faa Brøggers underskrifter allerede mandag.
slik at saken kan bli ekspederet samme dag, da den, som De forstaar, ha-
ster meget. Jeg vilde sette et pris paa, om De sendte mig et telegram
straks saken er ekspederet. Forholdet er nemlig det, at jeg da vil søke
statsraad Middelthon for at faa ham til at intervenere enten overfor
statsminister Lykke eller overfor stortingspræsident Hambro. Det er mer
end sørgelig, at man har en statsminister som dummer sig hver gang han
uttaler sig, og det sørgeligste av alt er, at folk stiller sig apathisk
og ikke forlanger en forandring.

Tak for telefonopringningen idag.

Med venlig hilsen er jeg

Deres

2 bilag.

s/o.

25 mai 1927.

Herr kaptein H.M. Arentz,
Norges Rederforbund.

Oslo.

Kjære herr Arentz.

Jeg ber Dem motte min bedste tak for de tilsendte Stortingsforhandlinger. Gaar det an at bry Dem endnu en gang ?

Jeg ser av Oslo Aftenavis for mandag 23 mai d.a., at statsminister Lykke hadde svaret paa en forespørsel av Vraa "at Jean Mayn" ansees fremdeles som terra nullus, men vi anser den som norsk interesseomraade. Det Norske Meteorologiske Institut har anekteret den i sin helhet. Herom er de interesserte fremmede mæster underrettet ".

Av de spørsmål som Norges Grønlandslag har tat on, er der intet som interesserer mig mere end Jan Mayn-spørsmålet. Norges Grønlandslag sendte om dette spørsmål en længere redegjørelse til Regjeringen før jul. Jeg vilde nu spørre Dem om De vilde være saa elskværdig hurtigst mulig at faa tak i og sende mig det stenografiske referat av Vraas forespørsel og Lykkes svar. Lykkes uttalelser er som vanlig uheldige, idet Jan Mayn-spørsmålet overhodet ikke bør drøftes i offentlige stortingsmøter, før Regjeringen kan si, at Norge har anekteret den.

Ærbødigst

5 mai 1927.

s/ö.

Herr dr. Wilhelm Keilhau,
Stensgate 25,

Oslo.

Kjære Wilhelm.

Du husker, at jeg nævnte for Dig under vor samtale i Oslo for etpar maanedér siden, at Norges Grönlandslag hadde rettet en henvendelse til Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen. Henvendelsen skal efter hvad jeg underhaanden har hørt av dr. Castberg være blit tat til efterretning i Utenriksdepartementet, hvilket betyr, at dette departement har begravet saken. Samtidig skal vistnok departementet ha sendt sakens övrige dokumenter til Utenrikskomiteen, men vor henvendelse har altsaa departementet av en eller anden grund ikke önsket at vise komiteen. Denne fremgangsmaate anser jeg for uriktig, saa meget mere som vor henvendelse er et ganske grundig arbeide, og ogsaa var bilagt med uttalelser av interesse.

Du nævnte for mig, at Du eventuelt vilde være villig til at henvende Dig til medlemmer av Utenrikskomiteen - saavidt jeg forstod, tænkte Du i förste række paa Mowinkel - for at se om Du kunde faa litt fart i denne sak.

Jeg sender Dig disse linjer for at faa rede paa om Du for tiden er i Oslo. Hvis Du er det vil jeg sende en gjenpart av Grönlandslagets henvendelse til Dig for at Du kan ha denne som grundlag for konferanser med medlemmer av Utenrikskomiteen.

Herr dr. Wilhelm Keilhau, Oslo.

Jeg haaber Du lever bra, og at jeg faar anledning til at hilse paa Dig, naar jeg næste gang kommer ind til Oslo.

Med venlig hilsen

Din

Strengt fortrolig.
-----

s/Ö.

11 januar 1927

Herr stortingspræsident C. J. Hambro,

Oslo.

Idet jeg henviser til min skrivelse av 27 december f.a. ved hvilken jeg oversendte den henvendelse, som Norges Grönlandslag hadde sendt Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen, tillater jeg mig at meddele, at henvendelsen har været forelagt professor Skeie, som i et brev til mig av 7 januar d.s. uttaler følgende:

"Efter Deres anmodning har jeg læst den skrivelse av 21 f.m. som De paa Norges Grönlandsforenings vegne har sendt Regjeringen om okkupation av den Jan Mayen. Jeg er under de her angivne faktiske omstændigheter enig i foreningens opfordring."

Deres ærbødige

Strengt fortrolig.
-----

s/Ö.

11 januar 1927

Herr stortingspræsident C. J. Hambro,

Oslo.

Idet jeg henviser til min skrivelse av 27 december f.a. ved hvilken jeg oversendte den henvendelse, som Norges Grønlandslag havde sendt Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen, tillater jeg mig at meddele, at henvendelsen har været forelagt professor Skeie, som i et brev til mig av 7 januar d.s. uttaler følgende:

"Efter Deres anmodning har jeg læst den skrivelse av 21 f.m. som "De paa Norges Grønlandsforenings vegne har sendt Regjeringen om "okkupation av øen Jan Mayen. Jeg er under de her angivne faktiske omstændigheter enig i foreningens opfordring. "

Deres ærbødige

s/ö.

11 januar 1927.

Herr professor Jon Skeie,

Asker pr. Oslo.

Idet jeg henviser til mit brev til Dem av 7 januar d.a.
tillater jeg mig at erkjende mottagelsen av Deres to breve av samme dag.

Jeg har idag i skrivelse til Regjeringen gjort denne bekjendt med Deres opfatning, og samtidig har jeg sendt en gjennart av denne skrivelse til Utenrikskomiteens formand, redaktör C.J. Hambro. Da jeg antar, at De muligens i nær fremtid kommer til at konferere med herr Hambro om traktatsaken, vil jeg spørre om De ikke da kunde finde en anledning til at omtale for ham Jan Mayen-spørsmålet, og derunder fremholde for ham Deres begrundelse for den tilslutning, som De har git Grønlandslagets henvendelse til Regjeringen.

Med venlig hilsen er jeg D

Deres ærbødige

S/5.

11 januar 1927.

Herr professor Jon Skeie,

Asker pr. Oslo.

Idet jeg henviser til mit brev til Dem av 7 januar d.a.
tillater jeg mig at erkjende mottagelsen av Deres to breve av samme dag.

Jeg har idag i skrivelse til Regjeringen gjort denne be-
kjendt med Deres opfatning, og samtidig har jeg sendt en gjenpart av
denne skrivelse til Utenrikskomiteens formand, redaktör C.J. Hambro.
Da jeg antar, at De muligens i nær fremtid kommer til at konferere med
herr Hambro om traktatsaken, vil jeg spørre om De ikke da kunde finde
en anledning til at omtale for ham Jan Mayen-spørsmålet, og derunder
fremholde for ham Deres begrundelse for den tilslutning, som De har git
Grønlandslagets henvendelse til Regjeringen.

Med venlig hilsen er jeg D

Deres ærbødige

41

1. MÅNED - 5. UKE
31 DAGER

ÅRETS DAGER:

26 - 339

RENTEDAGER:

26 - 334

JANUAR

26

SØNDAG

Fru Githye

Strengt fortrolig.

Den Norske Regjering,

Oslo.

Idet vi henviser til vor utredning av 21 december f.a. vedrørende okkupation av Jan Mayen tillater vi os at meddele, at vi har forelagt denne for professor Jon Skeie, som i et brev til advokat Smedal av 7 januar d.a. uttaler følgende:

"Efter Deres anmodning har jeg læst den skrivelse av 21 f.m.
"som De paa Norges Grönlandsforenings vegne har sendt Regje-
"ringen om okkupation av øen Jan Mayen. Jeg er under de her
"angivne faktiske omstændigheter enig i foreningens opfordring.

Stavanger den 11 januar 1927.

For NORGES GRÖNLANDSLAG

Aster den 7 januar 1924

Høvedsakat Gustav Smedal

Stavanger

Efter deres anmodning har jeg
lest den skienke af 27 j. m. som
de som Norges Grønlands forretnings
regne har sendt Regjeringen om
okkupation af den femte Mayen
jeg er under de her angivne politiske
omstændigheder mig i forretnings
afhandling.

deres ørbødige

Jon Skeie

Asker 7 januar 1927

Hr. advokat Gustav Smedal

De her, kvalet iis, forat
mit telegram tidnok. Jeg kom
til at tænke paa, at jeg
helt havde ladet sidste
sætning i mit her ga-
ad, fordi den muligens
kunne appelles paa en
kritik mod det nødvendige
nødvendigheds, og saaledes
paa den anden side. Lykkelig
kunne nok i andre henseender
fortjene kritik; selv kan
indtætte til den anden side
at der i Norge ikke er nogen
mistænke mod dansk politik
overfor Norge men ofte mit
stjær i højeste grad utvetydig
Men det var ikke i denne forbindelse
paa de enkelte at kunne
sætte den mere eller mindre

til at præsentere disse indlænder,
Efterat jeg havde sendt dem
mit telegram om det oprin-
delig mine Tanker at
skrive en begynder for
min tilslutning; Og det er
i ~~gennem~~ forklaringen om
at de ikke har faaet
en ny erklæring tidligere.
Men jeg er kun sluttet op-
get med andet at høre,
at de ikke fik andet.
nå til at skrive
någet frem og om
helferd med. Og om
hvad de da følger den
form de finder i den nye
borte skrive.

Med venlig hilsen
dine og hustru

Joh. Steen

s/ö.

7 januar 1927.

Herr professor Jon Skeie,

Asker.

Jeg tillater mig at erkjende mottagelsen av Deres telegram:
"Sender Dem ny uttalelse istedetfor tidligere"

Jeg har derefter mottat Deres brev av 2 januar d.a., og takker Dem for den interesse, som De viser saken. Efter Deres telegram, oppfatter jeg brevet som et privatbrev, som ikke skal oversendes Regjeringen. Det vilde være meget elskværdig av Dem, om De vilde sende mig Deres uttalelse ved første anledning. Jeg erfarer nemlig, at saken med det første vil bli bragt ind for Utenrikskomiteen, hvor avgjørelsen i virkeligheten vil bli truffet, og naar saken først kommer ind der, maa man iethvertfald være forberedtpaa, at der vil bli tat en bestemmelse med det første.

Det er min tanke at sende Deres uttalelse til Regjeringen, og sende en avskrift av denne til Utenrikskomiteens formand.

Med hilsen og ønsket om et godt nytaar, er jeg

Deres ærbødige

s/ö.

7 januar (1926.)

1927

Herr odelstingspræsident Ameln,

Bergen.

Jeg tillater mig at oversende vedlagt avskrift av en henvendelse, som Norges Grønlandslag har sendt Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen. Henvendelsen er forfattet av mig i min egenskap av formand i Grønlandslagets retsutvalg, og denne sak interesserer mig meget. Jeg tror at man her bør kunne gjøre regning paa, at opnaa hvad man vil, men der kræves selvsagt endel agitationsarbeide blandt regjeringens medlemmer og blandt medlemmerne av Utenrikskomiteen.

Da jeg er sikker paa, at De ser paa dette spørmaal i hovedsaken paa samme maate som Grønlandslaget, vil jeg be Dem at gjøre Deres indflydelse gjældende blandt de medlemmer av Utenrikskomiteen, som De mener at kunne paavirke i den riktige retning.

Jeg kan meddele, at henvendelsen er forelagt statsraad Mellbye, som har erklært sig enig i den. Som De vil se av selve henvendelsen, er ogsaa Utenriksdepartementets konsulent i folkeret, dr. Castberg, av den mening, at okkupationen nu bør iverksettes.

Jeg kan videre meddele, at professor Skeie, som jeg hadde sendt en avskrift av henvendelsen har skrevet til mig privat og sagt, at han er enig i okkupation. Han slutter sit brev slik:

Herr odelstingspræsident Ameln, Bergen.

"Vi skulde nu ha tilstrækkelig erfaring for at det ikke er ved nø-
"len og undfaldenhet man varetar landets interesser i det internati-
"onale samkvem".

Skeie har samtidig bebudet, at han vil sende mig en utta-
lelse om saken, som jeg vil faa adgang til at forelægge Regjeringen.

Jeg vil være Dem meget taknemlig, om De vil ta Dem av denne
sak, og det vilde være overordentlig elskværdig av Dem, om De ved leilig-
het lot mig faa vite hvorledes Utenrikskomiteens medlemmer ser paa denne.
Saken vil nemlig nu, efter hvad jeg har forsteat, bli bragt ind for Uten-
rikskomiteen.

Med hilsen

Deres ærbødige

1 bilag.

Oslo, 4-1-27.

Hjære Adolphet Smedel,

Takk for deres venlige

brev - som især var rikt

med gode i anledning av

min far død.

Takk også for brev av

24 de ds. au Jan Mayen.

Is kan bare si dem at det

i ridsigten er i Uleuvs-

komiteen de vil nu give

an de vil give meget. Det er

den angjorden i realiteten vil

vi træffe.

Vilken fra

Deres Fide Caster

Asher den 2 januar 1927

Hr. advokat Guilar Smedal

Stavanger

Efter dens anmodning har jeg
læst den skienke af H. fri. Sam-
le paa Norges Grønlænderforenings
vegne har sendt Regeringen
en okkupation af øen Jan Mayen
Luden de her angivne faktiske
omstændigheder er jeg enig i
opfordringer til okkupation
Vi skulde nu have tilstrekkelig
erfaring for, at det ikke er
med nølene og underholdet man
nærtager landets interesser i
det internationale samfund.

Dens ædelige

Jon Skeie

uke nr. 23
(Siemens).

Telegram

= advokat smedal stavanger

Oplat fra

den 3/1 1917 kl. 13

a

Tjenstlige bemerkninger

STAVANGER
TELEGRAFSTASJON
- 3 JAN. 1927

Tegnet = benyttes som skilletegn efter adresse, indledning og tekst. Tegnet + avslutter telegrammet. Et blandet tal angives ved det hele tal og brøken hver for sig med almindelig mellemrum, men før og efter gruppen er mellemrummene av dobbelt størrelse. Understrekning angives ved at ordet er sperret. De i telegrammet forekommende tal findes gjentat med bokstaver paa foten av telegrammet mellem to +, idet der for 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 / . , — er anvendt a b c d e f g h j k l m n o

Telegram fra

82 asker 015 10 3/1 12.10 =

= sender dem ny uttalelse istedetfor tidligere = skeie +

Fra Redaktionen.

TELEGR.ADR.: „SJØFART“.

TELEFONER

21149 Redaktør - Rikstelefon
21619 Chefsekretær
22010 Reportage og Handelsavd.
21309 Skibslisten

OSLO den 29. dec. 1926.
SJØFARTSBYGNINGEN
POSTBOX 108.

Privat.

D/B

Hr. høiesteretsadvokat Gustav Smedal,

S t a v a n g e r.

Jeg har mottat Deres arede av 27. ds. og med stor interesse last
hvad De anfører. Ulykkeligvis staar jeg i øieblikket ikke paanogen
særlig god fot med statsministeren, da jeg desvarre har set mig nødt
til at ta fat paa hans Vinmonopolpolitik. Det vilde muligens vare
heldigere om en anden, f.eks. Thommessen eller Brögger, gik paa ham i
sakens anledning.

Deres ærbødige
Norges Handels og Sjøfartstidende

Knut Ormhaug
redaktør

s/Ö.

27 december 1926.

Herr sekretær Tornøe,

Norges Bondelag,

Oslo.

Tak for Deres brev av 22 ds., som jeg mottok idag.

Tror De, at De kunde faa statsraad Mellbye til at sende statsminister Lykke et brev om saken? Naar alt kommer til alt, vil kanske en personlig henvendelse fra Mellbye være mer virksom end en uttalelse fra Bondelagets styre. Begge dele var kanske det bedste. De faar se, hvad De kan gjøre.

Saken maa iethvertfald behandles helt konfidentielt. Derefter blev jeg litt ræd, da jeg læste, at De hadde sendt Grønlandsnemndi en avskrift av henvendelsen. Grønlandsnemndi og Gula Tidend staar hinanden nemlig meget nær. Jeg tok derfor straks rikstelefonen til herr Skasheim og fik dennes løfte om, at saken skulde holdes hemmelig indenfor Grønlandsnemndis styre.

Hvad saa møtet i Oslo angaar, synes jeg, at dere skulde faa professor Skeie til at indlede. Jeg har for tiden ikke anledning til at komme til Oslo, og jeg tviler ogsaa paa, at jeg foreløbig er den tiltænkte opgave helt voksen. Møtet bør efter min mening ikke komme istand, før det er godt forberedt. Rollerne bør fordeles, og vi bør anvende vore bedste folk. -

Herr sekretær Tornøe, Oslo.

Jeg skal nu gaa igang med at koncipere utkast til en henvendelse til Utenrikskomiteen vedrørende traktatsaken.

Med hilsen og ønsket om et godt aar og med tak for det gamle

Deres

s/ö.

Fortrolig.
-----

27 december 1926.

Herr redaktör C.J. Hambro,

Oslo.

Jeg tillater mig at oversende vedlagt avskrift av en strengt fortrolig henvendelse, som Norges Grønlandslag den 21 ds. har sendt Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen. Det vilde sikkert ha sin store betydning, om De i anledning av saken vilde søke statsminister Lykke eller eventuelt andre regjeringsmedlemmer. Saavidt jeg erindrer fortalte De mig, at De overfor Lykke eller Utenriksdepartementet ved en tidligere anledning har fremholdt, at okkupation av Jan Mayen nu ikke lenger bør opsættes. Kunde De ikke av nærværende henvendelse ta foranledning til at omtale saken paany for rette vedkommende ?

Jeg kan meddele, at redaktör Smitt Ingebretsen har skrevet til statsraad Christensen og bedt ham om at interessere sig for saken indenfor Regjeringen.

Med ønsket om et godt nytaar er jeg med hilsen

Deres ærbødige

1 bilag.

Strengt fortrolig.

27 december 1926.

S/H.

Herr dr. Rolf Thommessen,

"Tidens Tegn",

Oslo.

Jeg har idag faat et brev fra sekretar Thornøe, i hvilket han sir, at han har vist statsraad Mellbye Grønlandslagets henvendelse vedrørende okkupationen av Jan Mayen. Statsraad Mellbye var enig i denne. Jeg har netop tilskrevet Thornøe og bedt ham at foranledige at statsraad Mellbye sender statsminister Lykke et brev om saken. Denne ligger utvilsomt godt an, men for at faa den gjennomført kræves agitation blandt Regjeringens medlemmer, og det er denne agitation som vi nu maa gi os ikast med. Jeg er derfor saa fri at minde om at det vil være av betydning om De kunde paavirke de av Regjeringens medlemmer som tilhører det frisindede venstre. Lykke skal nu bearbejdes av redaktør Domaas, og jeg har ogsaa haap om at faa statsraad Middelthon til at skrive til Lykke om saken.

Jeg sender idag en avskrift av vor henvendelse til professor Skeie og jeg ber ham at gi mig en uttalelse som er avfattet slik at jeg eventuelt kan sende den til Regjeringen. Det vil ved leilighet

Herr dr. Rolf Thommessen, Oslo.

interessere mig meget at erfare hvad de Regjerings-medlemmer sir, som De henvender Dem til.

Saa var det en anden sak som jeg vil nævne for Dem.

Som De husker har Norges Grønlandslag bedt Utenrikskomiteen at skaffe en erklæring fra den danske Regjering om hvorvidt den har tilsigtet nu eller i fremtiden at sælge Grønland. Nogen slik erklæring er mig bekjendt ikke skaffet, men den forhenværende utenriksminister og indenriksminister rykket straks ut og dementerte salgerykterne. Efter de oplysninger som jeg har gitt om finansminister Brøndes dementier av salgerykterne vedrørende De Vestindiske Øer maa det være klart at man ikke kan tillægge de danske ministerielle dementier nogen somhelst betydning. Kunde ikke De slaa dette fast i en leder, og samtidig fremholde, at før Utenrikskomiteen avgir nogen indstilling maa det være en selvfølge at den omtalte erklæring fra den danske Regjering indhentes og offentliggjøres. Der vil altid gaa en tid hen før en slik erklæring kan skaffes og dette er bare en fordel for os. Erklæringen kommer muligens ogsaa til at bli slik at den kan kritiseres og altsaa gi os argumenter ihænde.

Jeg skal i disse dage koncipere et utkast til en henvendelse som Norges Grønlandslag skal sende Utenrikskomiteen vedrørende Grønlandssaken.

Og ogsaa av hensyn til denne henvendelse ser jeg gjerne at Utenrikskomiteens indstilling ikke blir avgitt umiddelbart efter 10 januar.

Med tak for det gamle aar ønsker jeg Dem et godt nyt-aar.
Deres ærbødige

Strengt fortrolig.
-----

27 december 1926.

S/H.

Herr redaktør Domaas,

"Sjøfartstidende",

Oslo.

Jeg har idag faat et brev fra sekretær Tornøe, i hvilket han sir, at han har vist statsraad Mellbye vor henvendelse til Regjeringen vedrørende Jan Mayen. Statsraad Mellbye var enig i denne, og jeg har idag tilskrevet sekretær Tornøe og spurt om han kunde foranledige at Mellbye sender statsminister Lykke et brev om denne sak.

Jeg har søkt statsraad Middelthon med den tanke at få ham til at paavirke Lykke, men Middelthon er desværre for tiden syk så jeg har ikke kunnet träffa ham. Under disse forhold vil det være av stor betydning om De kunde finde tid til at søke Lykke til en konferance. Saken ligger utvilsomt godt an, men der kræves kjarligvis en hel del agitation blandt regjeringsmedlemmerne for at få saken gjennomført, og det er denne agitation, som vi nu maa gi os ikast med.

Jeg sender idag en avskrift av henvendelsen til professor Skeie, og jeg ber ham at uttale sig til mig om hvorvidt han er enig i henvendelsen. Jeg ber samtidig om at hans svar vil bli formet slik, at jeg eventuelt kan sende det til Regjeringen. I en sak av den

Herr redaktør Domaas, Oslo.

art her legger jeg mere vekt paa at faa uttalelser av kyndige folk end jeg legger vekt paa resolutioner fra mere eller mindre politiske institutioner. Slike resolutioner er det ikke saa vanskelig at skaffe, men i denne sak har jeg bestemt mig for iethvertfald foreløbig at gi avkald paa dem. Saken maa desuten behandles saa forsiktig at den dogrunden egner sig litet til at forebringes i større forsamlinger.

Det skulde glæde mig ved leilighet at faa vite hvad Lykke har sagt til Dem.

Arbødigst

STAVANGER
GRØNLANDSFORENING

Strengt fortrolig.

STAVANGER

27 december 1926

S/H.

Grønlandsnemndi,

Bergen.

Jkke benyttet, da jeg i formiddag talte
med hr. Skasheim i telefonen. Skasheim
lovet, at saken skulde bli behandlet konfi-

dentelt. $\frac{27}{12}$ 26 ff

Jeg har mottatt en skrivelse fra Norges Grønlandslags sekretær Tornøe, i hvilken denne sir, at han vil sende Dem en avskrift av en henvendelse som Norges Grønlandslag har rettet til Regjeringen, vedrørende okkupation av Jan Mayen. Denne henvendelse er forfattet av mig i min egenskap av formand i Grønlandslagets retsutvalg, og da jeg ikke vet om sekretær Tornøe har sagt Dem at henvendelsen maa behandles fortrolig tillater jeg mig at gjøre opmerksom paa at saa maa ske.

Forholdet er nemlig det at hvis noget skulde bli offentliggjort om denne sak, saa risikerer man at hele saken ødelægges, idet man maa være forberett paa at der kan komme en eller anden protest i en utenlandsk avis, som vilde berøve vort Utenriksdepartement ethvert mot til at handle. Denne sak ligger meget godt an, og jeg skulde tro at den vil kunde gjennomføres, men forutsætningen er selvsagt den at der ikke skrives et ord om den i aviserne.

Arbødigst

27 december 1926.

s/Ö.

Herr professor Skeie,

Asker via Oslo.

./.

Jeg tillater mig at oversende vedlagt avskrift av en henvendelse, som Norges Grønlandslag den 21 ds. har sendt Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen. Det var elskværdig, om De vil læse igjennem henvendelsen og derefter snarest mulig sende mig nogen ord om, hvorvidt De er enig i denne.

Er De enig, hvad jeg haaper, vil jeg be Dem at forme Deres brev til mig slik, at jeg kan sende det videre til Regjeringen.

Denne sak - som i første række paahviler mig i min egenskap av formand i Norges Grønlandslags retsutvalg - ligger godt an, og jeg tror, at vi her skal opnaa det, vi vil, men det kræves for tiden adskillig arbeide for at paavirke Regjeringens medlemmer, og her er jeg sikker paa at en uttalelse fra Dem - selvom den er ganske kort - vil ha sin store betydning. Idet jeg her undskylder det bryderi, jeg voeder Dem er jeg

De er min bedste hilsen

1 bilag.

Herr advokat S m e d a l,

Stavanger.

Med takk har jeg mottatt Deres ærede av 16. ds. Da professor Brøgger ikke kom tilbake før tirsdag, kunde jeg dessverre ikke få ekspedert saken før den dag: men tirsdag leverte jeg den personlig på statsministerens forværelse, så den er ialfall kommet frem. Henvendelsen blev undertegnet foruten av professor Brøgger også av redaktør Domaas og advokat Rubach. Jeg har ennvidere forelagt henvendelsen for statsråd Mellbye, som var enig i den. Jeg skal nu forelegge den avskrift for Norges Bondelag, og jeg går ut fra at henvendelsen da vil få Norges Bondelags støtte.

X | Fra Grønlandsnemndi i Bjørgvin har jeg fått en takkeskrivelse
for de opplysninger vi sendte dem til møtet med statsminister Mowinckel 15. ds.
X | De meddeler også at de i den nærmeste fremtid vil støtte våre henvendelser.
X | Jeg tillater mig derfor å oversende dem en avskrift av forestillingen angående
Jan Mayen.

Jeg har videre tenkt på at vi bør få i stand et møte i Oslo, i likhet med hvad de hadde i Vestmannalaget i Bergen. Vi burde da innby utenrikskomiteen og muligens regjeringen og andre interesserte; men hvem vi skulde ha til å innlede diskusjonen, vet jeg ikke. Jeg har tenkt på Dem som formann i vårt rettsutvalg, og jeg tillater mig derfor å nevne dette som en tanke. Jeg har ikke konferert med andre om saken, kun såvidt nevnt det for redaktør Domaas, som gav sin tilslutning til tanken. Før jeg gjør noget videre med saken, vil jeg gjerne høre Deres mening.

Oslo, den 22. desember 1926.

Erbødigst
J. K. Værde

Privat.

24 december 1926.

S/Ö.

Kjære dr. Castberg.

I forbindelse med mit andet dagsbrev til Dem, som var tænkt som et mer formelt svar paa Deres (Utenriksdepartementets) skrivelse til mig av 21 december, vil jeg gjerne ogsaa sende Dem nogen private oplysninger vedrørende saken, og disse er kun til bruk for Dem selv. Henvendelsen til Regjeringen er konciperet av mig, og blev for en uke siden sendt ind til Oslo, hvorfra den blev ekspederet til Regjeringen den 21 ds. efterat de nødvendige underskrifter var blit paaført. Jeg skal ikke komme ind paa selve henvendelsen, da jeg gaar ut fra, at De vil faa se den.

Jeg vil imidlertid fortælle Dem, at redaktör Smitt Ingebretsen, som er redaktör av den herværende avis "Stavangeren" har skrevet ind til statsraad Christensen og vedlagt en gjenpart av henvendelsen, og samtidig bedt Christensen at ta sig av saken indenfor Regjeringen. [Smitt Ingebretsen er meget lunken i Grönlandsaken, men i Jan Mayen spørsmålet er han helt enig med mig, og mener, at Norge nu uten ophold bör gaa til okkupation. Skulde forholdet bli det, at vor nölen gir anledning til at en stormakt sætter sig fast paa Jan Mayen, og saaledes skaffer sig en basis i Norskehavet mellem Norge og Grönland, saa kan jeg ikke karakterisere det som andet end en uhört skandale, og jeg tror ikke at nogen norsk utenriksminister skal overleve den.]

Jeg har ogsaa bedt dr. Thommessen at tale om saken

med de medlemmer av Regjeringen som tilhører frisindede venstre.

Det er min sikre tro, at denne sak maa kunne gjennomføres saa sandt man setter tilstrækkelig ind paa dens gennemførelse. Mig bekjendt er det ingen grund som taler mot okkupation, mens alle grunde taler for, og selvom jeg er en utpræget pessimist, naar det gjælder tillid til mine medmennesker, saa har jeg dog i dette tilfælde den tro, at enhver mand, som under ansvar skal sætte sig ind i denne sak, maa bli overbevist om, at en okkupation er det eneste forsvarlige.

Det glæder mig, at De i denne sak deler mit syn - mine sterke uttryk kan De selvfølgelig ikke dele - men det spiller heller ingen rolle. De sterke uttryk beholder jeg som regel kun for mig selv, og i alle offentlige henvendelser, saa viser de sig ikke paa papiret, og hvis de av og til kommer der, saa strykes de ut. Men De forstaar, at hvis denne sak skal forkludres fordi Utenriksdepartementet ikkevet hvad det vil gjøre, saa synes jeg det hele er mer forbandet end jeg kan uttrykke.

Jeg vil nu be Dem at gjøre hvad De kan, og jeg vilde sætte stor pris paa om De underhaanden vil meddele mig det, som De og departementet her gjør. De kan gaa ut fra, at det som De fortæller mig fortrolig ikke skal bli røbet til nogen.

Med hilsen og med ønsket om en glædelig jul er jeg

Deres

s/ö.

23 december 1926.

Herr dr. Frede Castberg,
Utenriksdepartementet,

Oslo.

Kjære dr. Castberg,

Ad: Jan Mayen.

Deres skrivelse av 21 december d.a. med bilag har jeg mot-
tat.

Bilagene kom imidlertid for sent til at kunne benyttes
til bruk for den omtalte henvendelse fra Norges Grönlandslag til Regje-
ringen. Denne henvendelse blev sendt den 21 ds. og jeg gaar ut fra, at
den kommer en tur indom Utenriksdepartementet, saa De faar anledning til
at gjøre Dem bekjendt med den.

Med venlig hilsen

Deres

Afskrift.

p. t. Kristiania 25 juli 1916.

Til

Utenriksdepartementet.

Undertegnede Christoffer Evensen Raud, hvis bopæl er Rjukan og som er født i Norge og norsk statsborger, tillater sig herved at meddele, at jeg med en expedition i den nærmeste tid kommer til at reise op til øen "Jan Mayen" beliggende i Nordishavet og som hører løst land, for at occupere en del av denne ø. Jeg tillader mig at vedlægge et kart over øen, hvorpaa med rødt sees avmerket, hvad der ønskes occupert.

Som det av kartet vil sees gaar den nordlige linje for hvad der ønskes occupert fra omtr. vest like nedenfor "Hochstetter Krater" og tvers over øen mot øst mellem "Turn Bucht" og "Jameson Bucht".

Mot syd gaar linjen fra vest lidt ovenfor "Rudson-Cap" og tvers over øen like nedenfor "Bären Gat" - alt som med rødt anvist paa kartet.

Vedkommende occuperendes strekning vil antagelig efter kartet utgjøre ca. 100 km.2. Feltet agtes utnyttet som fangststation samt for utnyttelse av der forekommende mineralier og metaller.

Expeditionen, der som nevnt avreisør i den nærmeste tid vil muligens komme til at overvintre deroppe. Samtidig vil da marker bli avsatt for vedkommende territorium og forøvrigt alt forbeholdt som fornødent for efter tilbakekomst lovlig at faa occupert stedet.

Hermed sendes skr. foreløbig for at hindre at nogen anden occuperer vedkommende territorium.

Departementet skal bli underrettet om tiden saavel for avreisen som for tilbakekomst

I ærbødighet
Christoffer Raud.

1 bilag (kart).

Avskrift.

Til

Utenriksdepartementet

Kristiania.

Refererende til mine skrivelser av 25de juli 1916 o
21 juli 1917 tillater jeg mig at underrette det erede de-
partement om at jeg idag er indkommet hertil med kutter
"Jonas" av Lervik efter tilandbragt reise til "Jan Mayen".

Efterat have omseilet den fra late til 5te august
og studert dens beskaffenhet, gik jeg iland ved den österig-
ske observationstation i "Harry" Muns" bugt den 5te august
s.l. ledsaget av letmeistro Sverre Sivertsen og kok Jul
Nilsen, begge forhyret med "Jonas" og interessert i occu-
pationen.

Grundet dens beskaffenhet og de murlige stedlige
forholde med ankerpladse m.v. agter jeg at occupere hele
den, da kun en del av den ikke kan ansees skikket til at
nyttiggjøre de forefindende malm og mineralforekomster, og
til anlag av fangestation, koheri samt malteværker m.v.
p.t. Bodö den 19 august 1917.

Arbeidsgut

Christoffer Rind, Notarö.

At vi underskrevne Sverre Sivertsen og Jul Nilsen
ledsa gods Christoffer Rind iland paa "Jan Mayen" den 5te
august s.l. og at vi begge er interessert i occupationen
bevidnes.

Bodö den 19 august 1917.

Sverre Sivertsen

Jul Nilsen

Arendal

Tönsberg

Ole Chr Olsen bestemand ombord

Sandefjord

Afskrift.

Det Kgl. Utenrikedepartement,

Kristiania.

I tilslutning til min skrivelse av 19 august sidstl. tillater jeg mig at meddele, at naar det i skrivelsen anføres, at jeg "agter at occupere" Jan Mayn, saa beror dette paa en ren fejlskrift. Hvad jeg ved skrivelsen vilde meddele det Kgl. departement var, at jeg haade occuperet Jan Mayen. Hele min ekspedition med kutter Jonna foretoges for at occupere den og samtlige mandkaber forhyredes for at delta i en ekspedition til occupation av den.

Det udtaltes ogsaa mange gange under mit ophold paa og ved den, at jeg nu occuperte denne.

Min skrivelse av 19. august sidstl. maasaaledes opfattes som en meddelelse til det Kgl. Departement om, at jeg under min ekspedition med kutter Jonna har occuperet den.

P. t. Tønsberg, den 12 november 1917.

Arbøidigt

Christoffer Lund.

Avskrift.

Til

Utenriksdepartementet.

Kjøpmand Johan S. Hagerup, skipper og ishavsreder M. Gudmundsen og disponent S. Tøllefsen har for tiden liggende paa øen Jan Mayen en fangstekspedition og ekspedition for undersøkelse av mineralier, metaller etc., hvilken ekspedition ~~har~~undersøkket ~~av~~mineralier ~~over~~ overvintrer samme steds. Hvad fangstvirksomheten angaar, er denne specielt basert paa røvefangst, men ogsaa bjørn. Til sommeren agter ekspeditionen derhos at drive haakjærringfangst i forbindelse med nærmere undersøkelse av øen, om den indeholder ertsleier, kul eller nyttige mineralier.

Da øen hittil ikke har tiltrukket sig opmerksomhet fra nogen kant, har ovennævnte herrer ikke fundet det nødvendig at foreta noget for at beskytte sine rettigheter og forhindre nogen fra at komme deres planer i forkjøpet. Saken synes imidlertid at stille sig noget anderledes nu, da man av aviserne ser, at et hvalfangerselskab agter at begynde drift deroppe, og at annektere øen.

For at beskytte de av nævnte herrer planlagte foretagender paa øen Jan Mayen, erklærer jeg herved paa deres vegne at de har annektert den del av øen, som ligger indenfor følgende 4 punkter: Cross Point, Jameson Bay, Bear Gate og Holland Bay, saaledes som fremgaar av vedlagte rids, saavel landet som den utenfor liggende sjøstrækning, idet dette omraade er nødvendig for nævnte herres bedrift.

Idet jeg paa vegne av d'herrer Johan S. Hagerup, M. Gudmundsen og S. Tøllefsen indsender denne anmeldelse, skal jeg tillate mig at anmode om, at det ærede utenriksdepartement vil yde annektionen al den beskyttelse hvortil der maatte være anledning.

Tromsø den 21 december 1917.

Arbødigst
Corn Holmboe

Avskrift.

S. Tollöfsen, Tromsø.

Tromsø den 7. november 1918.

Det Kgl. Utenriksdepartement,

Kristiania.

Undertegnede tillater sig herved i ærbødighet
andrage om det ærede Utenriksdepartements bistand til
at Sigurd Tollöfsen og Arthur Oxaas Tromsø kan faa
eiendomsrett over : "Hvalrosbugten" og "Engelskbay"
begge beliggende paa "Jan-Mayen", samt paa det i dis-
se bugter opbjergede tømmer, planker, bord m.v.
"Hvalrosbugten" og "Engelskbay" er annektert av
Arthur Oxaas og merker opsat efter de paa Spitsbergen
gjældende regler. Omskrevne eiendomme skal eies med
like stor ret til utnyttelse av alle herligheter for
Sigurd Tollöfsen Tromsø og Arthur Oxaas, Tromsø og
skal eies i fællesskap av disse to herrer.

Ærbødigst

S. Tollöfsen.

ift.

Det Kgl. Utenriksdepartement,

Viktoria Terasse,
Kristiania.

Paa grundlag av hoslagte overdragelsesdokumentar tillater jeg mig herved at lægge krav paa den del av øen Jan Mayen, (med tilliggende kyst) som ligger mellem Rækvedbukten i Sydost og Tømmer- og Mary Muss bukten i nordvest eller omraadet

mellem $70^{\circ} 55'$ - $70^{\circ} 2'$ nordlig bredde
og $8^{\circ} 20'$ - $8^{\circ} 40'$ vestlig længde Greenwich
utstøkket efter den Norske Nordhavsekspeditions kart
av 1877.

Imøteseeende det ærede Departements erkjendelse av dette brevs mottagelse

I ærbødighet
(u) Birger Jacobsen.

Kristiania 25de sept. 1920
St. Olavs gate 35.

1 bilag.

Avskrift.

Undertegnede overvintret vinteren mellem
aarene 1908-1909 paa Jan Mayen og opførte dengang et ~~hu~~
hus -, som fremdeles staar, - ved Treibholzbucht paa
øens sydside. Daavel huset som de huset fra dette aar
tilliggende grundrettigheter har jeg dags dato over-
draget herr Birger Jacobsen, Kristiania.

Tromsø d. 2den september 1920.

(sign) Anders Andersen.

Til vitterlighet:

(sign) Sverre Storstad.

Avskrift.

T e l e g r a m.

Avsendt fra Tromsø 25 mars 1926.

Utenriksdepartementet

Oslo

Jeg har den ære å meddele at bestyreren på den meteorologiske stasjon paa Jan Mayen den 8de februar på vegne av det norske meteorologiske institutt har utvidet den tidligere okkupasjon på Jan Mayen til også å omfatte den søndenfor liggende del av øen

Direktor Krogness

Det Kgl. Utenriksdepartement,

Victoria Terrasse,
Kristiania.

Refererende til mine skrivelser, dateret
Kristiania oktober 1920 og Jan Mayen 12 juni d.a.,
tillater jeg mig at meddele, at jeg har utvidet mit
claimsomraade (oprindelig anmeldt mellem $8^{\circ} 20'$ -
 $8^{\circ} 40'$ v.l.G.) til $8^{\circ} 50'$ v.l.G. Paa dette omraade
har jeg 6 - seks - huse:

1. Plankehus (opført 1908 av A. Andersen) 3 km. øst for
Brielle Taarn.
2. Plankehus (opført 1908 av A. Andersen) 500 m. vest for
Pola Klippe i Mary Miss Bay.
3. Blokhus av drivtømmer(do. do. ved Nordlag
gunen.
4. " do " do. do. " Sydda-
gunens sydende.
5. Plankehus (opført 1921 av undertegnede) ved Nordla-
gunen.
6. Blokhus (" do " " i Wallross Gap
(English Bay)

Samtlige huser er paamalt med tydelige bokstaver:

Byggeaar, overdragelse, eier, reparationsdatum og
claims krav. Desuten er det opført, fortløpende numme-
rerte claimskilte, (dels av jern, dels av tømmer og
planker) samt store stenvarder gjennemgaaende for
hver km. langs kysterne og grænserne øst og vest over
indlandet med inskription:

Area between $8^{\circ} 20'$ - $8^{\circ} 50'$ w.L.G.

claimed by Birger Jacobsen, Kristiania.

Staked off 17 - 6 - 21.

Witnesses: (Sign) Terje Tyholdt (Sign) Anders Andersen.

Jeg er i besiddelse av fotografier saavel av husene
som av claimspostene. Filmskopier vil naarsomhelst -
om nødvendig eller paa forlangende - være til disposi-
tion.

Jeg tillater mig at vedlægge kopier (bé-
vidnet av Notarius Publicus i Kristiania) av

1. Erklæring vedrørende tidligere okkupanter.

2 & 3 " " claimskilte og huse.

4. Protest til lederen for Geofysiske Station.

Naar min protest har faat en saavidt skarp
form, skylder jeg at gjøre det ærede Departement be-
kjendt med, at det forut i meget høflig form er skeet
mundtlige henvendelser og advarsler, som imidlertid
lederen for stationen ikke fant sig beføiet til at ta
hensyn til.-

Imøteseeende Departementets erkjendelse av
mottagelsen av denne skrivelse med bilag.

I ærbødighet

(u) Birger Jacobsen.

Kristiania

35 St. Olavs gate

den 16de December 1921.

4 bilag.

I tilslutning til vor erklæring av 12te juni 1921, hvori vi bevidner, at det ikke har forefundet eller forefindes det ringeste spor til annektingsmerker av nogensomhelst art fra tidligere okkupanter av land paa Jan Mayen - av hele øen eller dele derav - skal vi - efter at være gjort bekjendt med, at d'herre Ruud, Tønsberg og Hagerup, Tøllefsen, Gudmundsen, Tromsø har indsendt anmeldelse til Utenriksdepartementet, yderligere erklære:

1. Ruud av Tønsberg, som søker at opkaste sig til "salgsberettiget" eier av øen, er os helt ubekjendt saavel som fangstmand i Vesterisen og overvintrer paa Jan Mayen, som det ikke har været os mulig at finde det ringeste spor efter denne herres første eller siste visit paa øen. Det maa være herr Ruuds ubekjendtskap med, hvad det forlanges til opprettelse og vedlikehold av en claim paa eller av et "terra nullius", sammen med krigsaarenes overspændte spekulations-epedemi, som har ledet ham til det skridt efter en enkel anmeldelse til Utenriksdepartementet uten nogetsomhelst bevismateriale at tro sig at være eier av Jan Mayen. Og ikke nok hermed - men endog gjennom salgsavertissementer at søke at faa nogen av krigsaarenes millionærer til liebhavere paa øen og dens herligheter. Herr Ruuds rapport er med grundlag i en del fakta taget fra foreliggende reisebeskrivelser for en væsentlig del egne fantasiprodukter, - ret og slet lokkemat under jobbefeberen. Herr Ruud's optræden med Jan Mayen kan fra først

til sidst katakteriseres som paatagelig svin-
del.

Vi maa i al retfærdighets navn prote-
stere mot, at Utenriksdepartementet lægger den
mindste vegt paa en anmeldelse som den der er
utgaaet fra herr Ruuds haand.-

2. Herrerne Hagerup, Gudmundsen & Tøllefsen, Tromsø holdt overvintre paa Jan Mayen 1917-1918. Partiet benyttet sig av Österrikernes station og det av Anders Andersen i 1908 opførte hus - dog uten forut indhentet tillatelse. Efter det i 1918 hjembragte rike fangstutbytte - blev det gjort forsök paa at naa öen for at opsætte claimsskilte - men fartøiet gjorde vendereise i Malangen og intet har før eller siden været foretat for at opmerke eller vedlikeholde den til Utenriksdepartementet samme aar indløpne anmeldelse, som vel hermed maa ansees dødfødt begravet.

Camp Elmberg,

Jan Mayen 25de juli
1921.

(sign) Anders Andersen Korgen, (sign) Birger Jacobsen.

Hemnes

35 St. Olafs gate,

(Overvintret 1920-1921 & fler-
årig fangstmand i Vesterisen).

Kristiania.

(sign) August Hansen, Tromsø. (sign) Anders Andersen
(Overvintret for Hagerup). (overvintret 1908-1909).
Rådhusgaten 3, Tromsø.

Tøllefsen og Gudmundsen 1917-1918

og

(sign) M. Sulubak, Hjø-
rungavaag pr. Aalesund.

Overvintret 1920-1921.

Overvintret 1920-1921.

Fleraarig skibsfører i
Vesterisen.

Paa sælfangst (11 aar).

At foranstaaende avskrift er overensstem-
mende med det mig foreviste originaldokument, blir

herved notarialbevidnet.

Herfor betalt til Statskassen ved Stempelmerke
1 - en - krone.

Kristiania Byfoged- og Notarialkontor 8. desember 1921.

(u) Gjessing.

Paa foranledning bevidnes herved:

1. Den af Anders Andersen, Tromsø i 1908-1909 ved sydenden av Sydlagunen (Great Wood Bay) opførte hytte er fremdeles i behold og i nogenlunde god stand.
2. Hytten, som med grundrettigheter er overdraget Birger Jacobsen, Kristiania, er i 1921 repareret, paamalt tydelig byggeaar, transport samt eiendoms-krav.

Jan Mayen den 18de juli 1921.

(sign) Anders Andersen Korgen,

(Overvintrer 1920-1921). Hemnes.

(sign) Erling Rasmussen Frostad,

(Overvintrer 1920-1921). Fiksdal.

(sign.) August Hansen, Tromsø.

(Overvintrer 1917-18, 1920-21).

At foranstaaende avskrift er overensstemmende med det mig foreviste originaldokument, blir herved notarialiter bevidnet.

Herfor betalt til Statskassen ved stem-
pelmerke kr. 1,00 - en krone.

Kristiania Byfogedembede den 8. december 1921.

(u) Gjessing.

Herved bevidnes at omraadet begrænset mot øst av en linje mellem West Cross Cove - Turn Bay og mot vest Holland Bay - Wien Pt. langs grænse-
selinjerne er blevet opvardet og opmærket (gjen-
nemgaaende for hver km.) med tydelige, fortløpende,
nummererte påmalte, solide annektionsskilt og
varder.- Likeledes bevidnes, at Anders Andersen av
Tromsø siden 1908 har 2 huse paa Jan Mayn. Husene,
som nu eies av Birger Jacobsen, er beliggende:

1. Ved Nordlagunens østende ca. 100 meter fra det
av Jacobsen i 1921 opførte hus.
2. Med Pola Klippe i Mary Muss Bay ca. 6 km. vest
for Østerrikernes stationshus og 2 km. øst for
Haugens hus paa Hvalrosstranden.

Begge huse er i god stand og er av Ja-
cobsen paaført byggeaar og eiendomskrav med bevid-
nelse.

Jan Mayen den 6te juli 1921.

(u) Anders Andersen Korgen (Hemnes)

(sign) M. Sul^obak,

Hjørungavaag, pr. Aalesund.

(Sign) Terje Thyholdt, Tromsø.

(sign) August Handen,, Nansensgt. 6, Tromsø.

(sign) Anders Andersen, Raadhusgaten 3, Tromsø.

Til vitterlighet:

(sign) Birger Jacobsen.

At foranstaaende avskrift er overensstem-
mende med det mig foreviste originale dokument,
blir herved notarialt bevidnet.

Herfor betalt til Statskassen ved stem-
pelmerker kr. 1,00 - en krone.

Kristiania Byfogedembede den 8 desember 1921

(u) Gjessing.

Avskrift.

Til Lederen for Den Norske Geofysiske Station,
Jameson Bay,
Jan Mayen.

Til trods for mine claimsskilte som i et tydeligt sprog angiver mit annektionsomraade, har De tillatt Dem uten min tilladelse at gi Deres folk ordre til at indsamle træmaterialer paa Sydlagunen.

Jeg nedlægger herved min bestemteste protest mot Deres frække indgripen paa min eiendom, og forlanger at De øieblikkelig henlægger Deres indsamling av træmaterialer utenfor mit omraade. Imotsatfald vil jeg stoppe denne ^{deres}frækhet med De til raadighet staaende midler.

Man hadde ret til at vente sig en mere konduitemæssig optræden av en mand som er betroet statens midler.

p.t. Camp Elmberg, 4. september 1921.
(Sign) Birger Jacobsen.

Til vitterlighet:
(sign) Terje Thyholdt.

At foranstaaende avskrift er overensstemmende med det mig foreviste originaldokument, blir herved notarialiter bevidnet.

Herfor betalt til Statskassen ved stempelmerke kr. 1,00 - en krone.

Kristiania Byfogedembede den 8 december 1921.
(u) Gjessing.

Det Kgl. Utenriksdepartement

Oslo, 2/. desember 1926.

Div. bilag.

Herr H.R.advokat Gustav Smedal,
Stavanger.

Kjære Advokat Smedal,

I anledning av Deres brev av 11.ds. og Deres skrivelse til Utenriksdepartementet av samme dag om Jan Mayen skal jeg meddele Dem at Utenriksdepartementet - sjønt det jo ikke har nogen forpliktelse til å tilstille en politisk forening avskrifter av dokumenter som er innsendt til departementet - dog, for å vise Grønlandslagets rettsutvalg en imøtekommenhet, har samtykket i at jeg underhånden og til det bruk De nevner i Deres skrivelse, sender Dem de angjeldende dokumenter, forsåvidt disse ikke er fortrolige.

Avskrifter av vedkommende dokumenter, angående:

1. Christoffer Ruud's okkupasjoner

- a. skrivelse av 25.juli 1916,
- b. " " 19. august 1917.
- c. " " 12. november 1917.

2. Hagerup, Gudmundsen og Tollefsens okkupasjon

skrivelse av 21.desember 1917 fra o.r.sakfører Conrad Holmboe, Tromsø.

3. Arthur Oxaas okkupasjon

skrivelse av 7.november 1918 fra S.Tollefsen, Tromsø.

4. Birger Jacobsens okkupasjon

- a. skrivelse av 25. september 1920 med 1 bilag,

b. skrivelse av 16. desember 1921 med 4 bilag.

5. Det Norske Meteorologiske Institutt's okkupasjoner

- a. telegram fra ing. Ekeroll av 16. januar 1922.
b. " " dr. Krogness av 25. mars 1926.

følger derfor vedlagt.

Med hilsen

Arnes

Frede Castberg.

Indenlandsk takst:**1. Almindelige telegrammer:**

75 øre for 10 ord og 5 øre for hvert ord mere. Ord over 15 indtil 30 bokstaver eller tal over 5 indtil 10 cifre regnes for 2 ord o. s. v.

Ordsammensætninger som strider mod sprogbrug, tilstedes ikke.

○

2. Lokaltelegrammer: Samme takst som for almindelige telegrammer.**3. Iltelegrammer:** Tredobbelt takst, betegnes ved (D) foran adressen.**4. Telefonering av telegrammer:** (Ved enkelte stationer).

a. Med abonnement: 10 øre pr. telegram paa indtil 20 ord. Mindste avgift kr. 20,00 aaret, og kr. 5,00 kvartalet.

b. Uten abonnement: 20 øre pr. telegram (paa indtil 20 ord).

5. Flere adressater: 25 øre (iltelegrammer 50 øre) pr. 100 ord for hver ekstraskrift. (Tmx) foran adressen, hvor x betegner antallet av adresser.**6. Viderebefordring:** (post) 15 øre, rekomm. brev = (Pr.): 30 øre; ekspresse (Xp): 50 øre pr. kilometer.**7. Festtelegramblanketter:** 50 øre pr. stk.**Angivelser som:**

(Rp.) eller svar betalt, post eller post betalt, (Pr.) eller post rekommandert o. lign. sættes foran adressen; forkortelserne takseres for ett ord.

○

Avsenderens adresse:

NB! Gjælder kun for eventuel tilbagemelding om at telegrammet er uavlevert eller lign.

Deres adresse for **svartelegram** maa forlanges indført i telegrafkontorets **adressebok**, dersom Deres bopæl er ukjent for kontoret.

Kr. _____

Den Norske Rikstelegraf.

Sendt til _____

Sign.: _____

Telegram

kl. _____

Klasse _____ Avsendelsesstation _____ av: _____

Tirsdag 21/12 1926.

Nr. _____ ord _____ / 19 kl. _____ Tjb.: _____

Adresse:

(Fuldstændig og tydelig.)

advokat Lindboe

Trondhjem

Den oversendte henvendelse vedrørende Jan

Mayen er strengt fortrolig og maa ikke omtales.

Smedal

Siemens

L-nr. ....

Sendt .....

av: .....

Tjenstlige bemerkninger:

Optatt fra

den 12/12 1926 kl.

av

DEN NORSKE

RIKSTELEGRAF

Tegnet = benyttes som skilletegn efter adresse, innledning og tekst. Tegnet + avslutter telegrammet. I blandede tall adskilles det hele tall og brøken ved en apostrof. Understreking angis ved at ordet er sperret. De i telegrammet forekommende tall gjentas på foten av telegrammet mellem to + (kors).

Telegram fra

95 /21' oslo 018835 8 21/12 26 12.20 =

hen vendelsen sendt regjeringen ida = tornøe +

tornøe +

Strengt fortrolig.
-----

20 december 1926.

S/Ö.

Herr dr. Rolf Thommessen,

"Tidens Tegn"

Oslo.

Jeg tillater mig at oversende vedlagt gjennemslag av en henvendelse, som Norges Grønlandslag antagelig idag kommer til at sende Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen. Henvendelsen blev i-ethvertfald expederet fra mig sist fredag til sekretær Tornøe, som skulde besørge den underskrevet av professor Brögger og derefter sendt til Regjeringen.

Betingelserne for en okkupation av Jan Mayen er tilstede, og det vil av de grunde, som er omtalt i henvendelsen være meget uklokt, om vi nu undlot at notificere til magterne, at vi har tat Jan Mayen i besiddelse. Som De vil se, er dr. Castberg stemt for okkupation, og saa vidt jeg vet, deles hans opfatning av de folk i Utenriksdepartementet, som har kjendskap til denne sak. Hindringen er imidlertid som altid Lykke, som ikke vet hvad han vil, og som derfor ikke tør gjøre noget.

Jeg har om saken konfereret med redaktør Smitt Ingebretsen, som interesserer sig for den. Han har sendt en gjenpart av henvendelsen til statsraad Christensen, og anmodet denne om at interessere sig for

Herr dr. Rolf Thommessen, Oslo.

saken indenfor Regjeringen. Kunde De foreta en henvendelse til de medlemmer av Regjeringen, som tilhører frisindede venstre ? Denne sak ligger slik an, at den maa kunne gjennomføres, hvis man anvender viljekraft. Hvis vi nu kan sette igjennem en okkupation av Jan Mayen, vil dette utvilsomt ogsaa være en fordel for Grönlandssaken og i det hele være et moment, som vil bidra til at føre vor utenrikspolitikk over en mer national retning end hittil.

Jeg tør be Dem gjøre hvad De kan, og er med hilsen og med ønske om en glædelig jul

Deres ærbødige

1 bilag.

1

$\frac{20}{12}$ 1926

Lehre

Nr. 6 $\frac{1}{2}$ em.

Tornøe

Norges Bondelag
~~Bondelaget~~

Oslo

Er henrivelsen
meddelelsen sendt regjeringen.

Smedne

Strengt fortrolig skr. til regeringen

er sendt:

- 1) Originalen til Tornøe ($\frac{16}{12}$)
- 2) Genpart nr. 1 " " (")
- 3) " " 2 " Domaas (")
- 4) " " 3 " Smitt + Ingebreksten ($\frac{17}{12}$)

Av den avskrift, som blev tatt

18/12 er sendt:

Avskriften

- 1) ~~Gjennemslag nr. 1~~ til Lindboe ($\frac{18}{12}$)
- 1ste gennemslag sendt Dr. Thommessen ($\frac{20}{12}$)
- 2, 3, 4) Gjennemslag av avskriften beror hos mig.

- " -

Frk. Gnevad tok $\frac{27}{12}$ 1926 fore av-
skrift med 3 genparter

$\frac{27}{12}$ Sendt en genpart til professor Thue.

OSLO den 18. december 1926.

SJØFARTSBYGNINGEN
POSTBOX 108.

Fra Redaktionen.

TELEGR.ADR.: „SJØFART“.

TELEFONER

21149 Redaktør - Rikstelefon
21619 Chefsekretær
22010 Reportage og Handelsavd.
21309 Skibslisten

Privat.

D/B

Hr. høiesteretsadvokat Gustav Smedal,

S t a v a n g e r.

Jeg har mottat Deres kjærkomne brev og det vedlagte utkast til henvendelse til regjeringen. Jeg har endnu ikke last det, men jeg er ikke i tvil om, at det vil tilfredsstille.

Jeg vil imidlertid benytte anledningen til paany at henlede Deres opmerksomhet paa den virksomhet som utöves av foreningen Norden, de nordiske pressemöter og lignende institutioner.

Med den smartness som er egen for danskerne faar de vore monomane skandinaver til at forsöke paa at lagge hindringer i veien for enhver hävdelse av sarnorske interesser overfor nabolandene. De er kanske opmerksom paa hvad der handte ved pressemötet i Malmö sist. I tilknytning dertil indledet jeg igaaraftes en diskussion i Oslo-avdelingen av Nörsk Presseforbund, hvori jeg tok det standpunkt, at den nationale del av pressen efter det som handte i Malmö, maatte betrakte det som den hadde faat et alvorlig vink om at holde sig tilbake, og at den i fremtiden maatte anse de nordiske pressemöters virksomhet for at være sig uvedkommende, forsaavißt de ikke skulde befatte sig med aktuelle politiske spørmaal. I saa fald vilde jeg for min del maatte anse dem som kamporganisationer, hvis formaal var at hindre

OSLO den 18. december 1926.
SJØFARTSBYGNINGEN
POSTBOX 108.

Fra Redaktionen.

TELEGR.ADR.: „SJØFART“.

TELEFONER

21149 Redaktør - Rikstelefon
21619 Chefsekretær
22010 Reportage og Handelsavd.
21309 Skibslisten

-2-

mig i at gjøre min plikt som borger og redaktør og som jeg derfor vilde bekjempe.

Min hensikt er at stanse de nordiske presse møter. Det kan gjøres nok-saa let, fordi Norge neste gang skal være vertskap. Det blir vanskelig at finansiere affæren, ialfald naar forretnings- og finanskredse paa forhaand gjøres opmerksom paa at vi og andre anser det yderst tvilsomt om et nyt møte vil være nyttig, men tvertimot frygter for at det vil gjøre skade.

Foreningen Norden er i samme situation. Den dag forretningslivet, finanserne og endel av pressen unddrar den sin støtte, dør den, og da den er en aktuel hindring for vore formaal, tror jeg vi bør ta sikte paa at faa den utryddet.

Dersom De er enig i dette kunde vi jo ved leilighet forebringe det i vor forening.

Med hilsen og ønsket om en glædelig jul

Deres

Norges Handels og Sjøfartstidende

Knut Thomsen
redaktør

S/US.

16. desember 1926.

Strengt fortrolig.

Herr redaktör Domaas,

Sjöfartstidende.

Oslo.

Jeg sender Dem vedlagt gjenpart av en henvendelse fra Norges Grönlandslag til Regjeringen vedrørende okkupation av Jan Mayen. Selve henvendelsen ekspedieres samtidig til sekretær Tornøe, som vistnok vil henvende sig til Dem for at faa Deres underskrift.

Jeg gaar ut fra, at De er enig i denne henvendelse, og da saken efter min mening er særdeles viktig, vil jeg spørre Dem om De om nogen dage kunde søke statsminister Lykke, og gjøre ham opmerksom paa sakens betydning. Jeg kan meddele, at redaktör Smith-Ingebretsen vil sende en gjenpart til statsraad Christensen, og be denne interessere sig for saken. Höire stiller sig stort set unationalt i Grönlandsspörsmålet, men det vil være meget uheldig for partiet, om det ogsaa i dette spørsmaal skulde handle unationalt. Kunde De ikke fremholde dette og lignende ting for Lykke ?

Som De forstaar, maa saken foreløbig holdes strengt hemmelig.

Med hilsen er jeg Deers

ærbødige

S/US.

16. desember 1926.

Strengt fortrolig.

Herr sekretær Tornøe,

Norges Bondelag,

Oslo.

Idet jeg henviser til dagens telefonsamtale, oversender jeg vedlagt en henvendelse fra Norges Grønlandslag til Regjeringen vedrørende Jan Mayen. Henvendelsen er foreløbig undertegnet av mig, og jeg tør be Dem at foranledige, at den ogsaa undertegnes av professor A.W.Brögger og helst ogsaa av redaktør Domaas. De sa mig i telefonen, at Brögger var bortreist, men at han antagelig kommer tilbake førstkommande mandag. Skulde han ikke komme tilbake til denne tid, maa jeg be Dem at skaffe hans fuldmagt til at hans navn underskrives av Domaas. Hvis Brögger skriver under personlig, er det ikke nødvendig at Domaas ogsaa skriver under, men jeg skulde som sagt gjerne se, at han gjorde det.

Skrivelsen haster, og jeg gaar ut fra, at den blir ekspederet i underskrevet stand til Regjeringen senest mandag. Jeg imøteser gjerne telegrafisk underretning straks skrivelsen er avsendt. Tingen er nemlig den, at en avskrift vil bli tilstillet statsraad Christensen med anmodning om at han særlig vil interessere sig for denne sak. Det er ogsaa mulig, at jeg gjennom statsraad Middelthon søker at faa statsminister Lykke paavir-

Herr sekretær Tornøe.

virket. Ingen av de siste ting kan imidlertid ske før skrivelsen er avsendt, og derfor trenger jeg meddelelse herom straks. Jeg vedlegger ogsaa en gjenpart, som jeg hadde tenkt børde benyttes slik, at De viste den til statsraad Melbye eller en anden av medlemmerne i Bondelagets styre, da det vilde være av betydning om Norges Bondelag kunde gi vor henvendelse sin tilslutning. Dette er en meget viktig sak, og jeg tror at der er godt haap om at faa den gjennomført, hvis man anstrenger sig tilstrækkelig.

Ærbødigt

2 bilag.

11 december 1926.

s/ö.

Utenriksdepartementet,

Oslo.

Som formand i Norges Grønlandslags retsutvalg tør jeg be mig tilstillet avskrifter av de til departementet anmeldte okkupationer vedrørende Jan Mayen.

Avskrifterne, som vil bli anvendt til bruk for en strengt fortrolig henvendelse som Norges Grønlandslag kommer til at sende regjeringer bedes sendt mig om mulig pr. omgaaende.

Erbødigst

11 december 1926

s/o.

Kjære dr. Castberg.

Tak for Deres brev av 8 december d.a.

Idet jeg sender Dem vedlagt avskrift av en skrivelse, som jeg idag sender Utenriksdepartementet tør jeg be Dem være saa elskværdig at passe, at departementets ekspedition til mig blir mest mulig paaskyndet.

Med hilsen

Deres

1 bilag.

Jan Mayen , ø i det nordlige ishav, mellem Island og Spitsbergen, $70^{\circ}49' - 71^{\circ}9'$ n.br. og $7^{\circ}53' - 9^{\circ}5'$ v.l. f. Grw. 55 km. lang, 3-15 km bred, 372 km² stor. Den bestaar af to af en smal landtange forbundne dele. Den nordøstre del optages helt af vulkanen Beerenberg (2545 m) den sydvestre del bestaar af lavamasser med talrige askekegler og kratere. Beerenberg er aldeles isdækket, til alle sider skyder gletschere sig ned til havet uden dog at danne isbjerge, da ismasserne, naar de naar havet, opløser sig i smaa blokker. Vulkanske utbrud er kjendt fra 1732 og 1818. Aarstemperaturen er - 2.3 . Den blev sandsynligvis seet av Hudson allerede 1607 og igjen opdaget 1611 af hollænderen Jan Mayen, der gav den sit navn. Den var 1882-83 opholdssted for den østerrigske polarstation under Wilczek og er beskrevet af H. Mohn: "Den norske Nordhavsekspedition" (Kra.1892). (Se Oversigtskart over Europa, bd.II sp. 1476).

DET NORSKE METEOROLOGISKE INSTITUTT.

H/AD

Oslo. 8. desember 1926.

MET. INST. AKT NR. 64

JOURNAL NR. 5129/26.

Hr. høiesterettsadvokat Gustav Smedal,

Stavanger.

I anledning av Deres brev av 6. ds. vil jeg kun si at vi naturligvis nødig på Jan Mayen vil ha forandringer som kan sette værmeldingene i fare. Disse er så viktige for oss at vi også helst vil ha dem under vor egen kontroll.

Deres ærbødige

J. M. Aulby

Oslo, 8. desember 1926.

Kjære Advokat Smedal,

Takk for Deres brev av 6.ds.

Jeg har intet å innvende mot at Norges Grönlandslag i sin skrivelse til regjeringen vedrørende Jan Mayen påberoper sig at jeg for mitt vedkommende mener vi bør gå til anneksjon. Dette dog under forutsetning av at skrivelsen, som De sier, blir strengt fortrolig.

Derimot må jeg henstille til Dem ikke å anføre at jeg ^{overfor} Departementet - altså som dets konsulent - har uttalt mig for anneksjon, idet min meddelelse til Dem om hvad der er foregått i departementet, må betraktes som privat og fortrolig.

Jeg tror De har rett i hvad de uttaler om at en fremmed stats anneksjon av Jan Mayen kan befryktes å legge hindringer iveien for den trådløse stasjons virksomhet.

Venlig hilsen fra Deres

Frede Castberg.

pr. Bagsværd St.
Tlf. Bagsværd 48.
Postgirokonto 6714.

D. .... 192 .

Utenriks departet

Oslo

Jan Mayen

Vi tillater oss å hen-

viere til det kgl. Dept. a° foranledige, at øen Jan Mayen
er okkuperet av Norge. — Vi har tenkt oss, at man bør for-
søke underhånden a° få Englands og De Forente Staters til-
slutning til okkupasjonen, og at denne bør overhettas og of-
fisielt gjøres umiddelbart deretter. Forholdet er nemlig det, at Dan-
mark sandsynligvis tilnærmer a° okkupere øen. Den danske
forsvarsminister L. Rasmussen er for tiden på reise diton
sammen med direktøren for Marineministeriet admiral
Rechnitzer og lederen av gradmålingen professor Hörhnd.
Reisens offisielle formål er anlegget av en seismograf-
stasjon! Som Deptet. vil vite har Danmark tidligere
fått sig overdratt de bygninger, som i 1882-83 blev opført
av den østerrikske polarforsker Wilczek, som overvintret
på øen.

Vi går ut fra, at Deptet forstår sakens store nasjonale
betydning, og at der derfor vil bli handlet med hurtig-
het og uten for mange betenkligheter.

T.t. København, 8 juli 1926

Art.

For Stavanger Grønlands forening

gf.
(sign)

Avskrift.

Oslo 3 december 1926.

Det Norske Meteorologiske Institut,

Herr høiesteretsadvokat Gustav Smedal,

Stavanger.

I Deres brev av 29 november ber De mig gi en utførlig uttalelse om den betydning den traadløse stasjon paa Jan Mayen har for landets værvarsling.

Jeg tror ikke en utførlig uttalelse skulde være nødvendig, dertil er stasjonens betydning for evident.

[Avstanden mellem de telegraferende meteorologiske stasjoner paa Island og paa Svalbard er 1700 km. Dette er en saa stor afstand at et kuldeinnbrudd ledsaget av nordveststorm meget vel kan komme inn mot Norges kyst uten i vesentlig grad at gi sig til kjenne hverken paa Island eller paa Svalbard. Nogen skibstrafikk er der ikke i dette gebet, og der var derfor ikke adgang til at faa varmeldinger ved hjelp av skibe. For at faa meldinger fra omraadet, maatte man oprette en stasjon paa Jan Mayen.

Stasjonen paa Jan Mayen (bredde $70^{\circ}59'N$, lengde $8^{\circ}19'W$), som ligger nogenlunde midtveis mellem Island og Svalbard, blev oprettet i 1921 vesentlig med den begrundelse at det ved hjelp av den skulde være mulig at forutsi de farlige nordveststormer med nogenlunde sikkerhet.

[Efter de forløpne 5 aars erfaring kan vi si at stasjonen har en ennu større betydning enn man hadde tenkt sig. Den fyller paa en fortreffelig maalet gapet mellem Svalbard og Island og muliggjør en effektiv varsling av nordveststormene.]

Men stasjonens betydning innskrenker sig ikke hertil. Under nær sagt hvilken som helst vær-situation er observasjonene derfra av vesentlig interesse. Kommer der f.eks. en cyklon inn over Island, tjener observasjonene fra Jan Mayen til at gi en forstaaelse av dens intensitet utstrekning og ogsaa av dens bane. Paa denne vis tjener vartelegrammene fra Jan Mayen ikke alene varslingen av nordveststormene, men ogsaa fo

utsigelsen av andre stormer og den daglige værvarsling.

Det er ikke alene for vor egen vær- og stormvarsling at stasjonen spiller en rolle, men ogsaa i andre land og da først og fremst paa Island, dernæst i England, Sverige og Finnland.

Desuten er den et viktig ledd i verdensnettets av værstasjoner, fordi den ligger paa et omraade hvor der ellers ikke findes meteorologiske observasjoner.

[I det hele er den meteorologiske betydning av stasjonen paa Jan Mayen saa stor at vi ikke kan tenke oss at undvære den. Tvert ~~om~~ imot, meldingstjenesten er stadig blitt utvidet, saa der nu sendes meddelelser 6 ganger i døgnet, mot 3 ganger daglig i de første aar. Hvad der kanskje best viser hvad vi mener om betydningen av stasjonen paa Jan Mayen er at det ikke et øieblikk har været i vore tanker at nedlægge den, til trods for at vore budgetter i de senere aar er blitt meget sterkt beskaaret.]

Th. Hesselberg.
(sign).

Avskrift.

Oslo 3 december 1926.

Det Norske Meteorologiske Institut,

Herr høiesterettsadvokat Gustav Smedal,

Stavanger.

I Deres brev av 29 november ber De mig gi en utførlig uttalelse om den betydning den traadløse stasjon paa Jan Mayen har for landets varvarseling.

Jeg tror ikke en utførlig uttalelse skulde være nødvendig, dertil er stasjonens betydning for evident.

Avstanden mellem de telegraferende meteorologiske stasjoner paa Island og paa Svalbard er 1700 km. Dette er en saa stor afstand at et kuldeinnbrudd ledsaget av nordveststorm meget vel kan komme inn mot Norges kyst uten i vesentlig grad at gi sig til kjenne hverken paa Island eller paa Svalbard. Noget skibstrafikk er der ikke i dette gapet, og der var derfor ikke adgang til at faa varmeldinger ved hjelp av skibe. For at faa meldinger fra området, maatte man oprette en stasjon paa Jan Mayen.

Stasjonen paa Jan Mayen (bredde 70 59 N, lengde 8 19 W), som ligger nogenlunde midtveis mellem Island og Svalbard, blev oprettet i 1921 vesentlig med den begrundelse at det ved hjelp av den skulde være mulig at forutsi de farlige nordveststormer med nogenlunde sikkerhet.

Efter de forløpne 5 aars erfaring kan vi si at stasjonen har en ennu større betydning enn man hadde tenkt sig. Den fyller paa en fortreffelig maan gapet mellem Svalbard og Island og muliggjør en effektiv varseling av nordveststormene.

Men stasjonens betydning innskrenker sig ikke hertil. Under nær sagt hvilkensomhelst varsituation er observasjonene derfra av vesentlig interesse. Kommer der f.eks. en cyklon inn over Island, tjener observasjonene fra Jan Mayen til at gi en forestaaelse av dens intensitet, utstrekning og ogsaa av dens bane. Paa denne vis tjener vortelegrammene fra Jan Mayen ikke alene varselingen av nordveststormene, men ogsaa for-

utsigelsen av andre stormer og den daglige varvarseling.

Det er ikke alene for vor egen var- og stormvarseling at stasjonen spiller en rolle, men ogsaa i andre land og da først og fremst paa Island, dernæst i England, Sverige og Finland.

Desuden er den et viktig ledd i verdensnettets av varstasjoner, fordi den ligger paa et område hvor der ellers ikke findes meteorologiske observasjoner.

I det hele er den meteorologiske betydning av stasjonen paa Jan Mayen saa stor at vi ikke kan tenke oss at undvære den. Tvert imot, meldingstjenesten er stadig blitt utvidet, saa der nu sendes meddelelser 6 ganger i døgnet, mot 3 ganger daglig i de første aar. Hvad der kanskje best viser hvad vi mener om betydningen av stasjonen paa Jan Mayen er at det ikke et øieblikk har været i vore tanker at nedlegge den, til trods for at vore budgetter i de senere aar er blitt meget sterkt beskåret.

Th. Hesselberg.
(sign).

Avskrift.

Oslo 3 december 1926.

Det Norske Meteorologiske Institut,

Herr høiesteretsadvokat Gustav Smedal,

Stavanger.

I Deres brev av 29 november ber De mig gi en utførlig uttalelse om den betydning den traadløse stasjon paa Jan Mayen har for landets varvarsling.

Jeg tror ikke en utførlig uttalelse skulde være nødvendig, dertil er stasjonens betydning for evident.

Avstanden mellem de telegraferende meteorologiske stasjoner paa Island og paa Svalbard er 1700 km. Dette er en saa stor afstand at et kuldeinnbrudd ledsaget av nordveststorm meget vel kan komme inn mot Norges kyst uten i vesentlig grad at gi sig til kjenne hverken paa Island eller paa Svalbard. Nogen skibstrafikk er der ikke i dette gebet, og der var derfor ikke adgang til at faa varmeldinger ved hjelp av skibe. For at faa meldinger fra omraadet, maatte man oprette en stasjon paa Jan Mayen.

Stasjonen paa Jan Mayen (bredde 70 59 N, lengde 8 19 W), som ligger nogenlunde midtveis mellem Island og Svalbard, blev oprettet i 1921 vesentlig med den begrundelse at det ved hjelp av den skulde være mulig at forutsi de farlige nordveststormer med nogenlunde sikkerhet.

Efter de forløpne 5 aars erfaring kan vi si at stasjonen har en ennu større betydning enn man hadde tenkt sig. Den fyller paa en fortreffelig maa gapet mellem Svalbard og Island og muliggjør en effektiv varsling av nordveststormene.

Men stasjonens betydning innskrenker sig ikke hertil. Under nær sagt hvilkensomhelst varsituation er observasjonene derfra av vesentlig interesse. Kommer der f.eks. en cyklon inn over Island, tjener observasjonene fra Jan Mayen til at gi en forstaaelse av dens intensitet, utstrekning og ogsaa av dens bane. Paa denne vis tjener vartelegammene fra Jan Mayen ikke alene varslingen av nordveststormene, men ogsaa for-

utsigelsen av andre stormer og den daglige værvarsling.

Det er ikke alene for vor egen vær- og stormvarsling at stasjonen spiller en rolle, men ogsaa i andre land og da først og fremst paa Island, dernæst i England, Sverige og Finnland.

Desuten er den et viktig ledd i verdensnettets av værstasjoner, fordi den ligger paa et omraade hvor der ellers ikke findes meteorologiske observasjoner.

I det hele er den meteorologiske betydning av stasjonen paa Jan Mayen saa stor at vi ikke kan tenke oss at undvære den. Tvert om imot, meldingstjenesten er stadig blitt utvidet, saa der nu sendes meddelelser 6 ganger i døgnet, mot 3 ganger daglig i de første aar. Hvad der kanskje best viser hvad vi mener om betydningen av stasjonen paa Jan Mayen er at det ikke et øieblikk har været i vore tanker at nedlægge den, til trods for at vore budgetter i de senere aar er blitt meget sterkt beskaaret.

Th. Hesselberg.
(sign).

Avskrift.

Oslo 3 december 1926.

Det Norske Meteorologiske Institut.

Herr høiesteretsadvokat Gustav Smedal,

Stavanger.

I Deres brev av 29 november ber De mig gi en utførlig uttalelse om den betydning den traadløse stasjon paa Jan Mayen har for landets værvarsling.

Jeg tror ikke en utførlig uttalelse skulde være nødvendig, dertil er stasjonens betydning for evident.

Avstanden mellem de telegraferende meteorologiske stasjoner paa Island og paa Svalbard er 1700 km. Dette er en saa stor afstand at et kuldeinnbrudd ledsaget av nordveststorm meget vel kan komme inn mot Norges kyst uten i vesentlig grad at gi sig til kjenne hverken paa Island eller paa Svalbard. Nogen skibstrafikk er der ikke i dette gebet, og der var derfor ikke adgang til at faa varmeldinger ved hjelp av skibe. For at faa meldinger fra omraadet, maatte man oprette en stasjon paa Jan Mayen.

Stasjonen paa Jan Mayen (bredde 70 59 N, lengde 8 19 W), som ligger nogenlunde midtveis mellem Island og Svalbard, blev oprettet i 1921 vesentlig med den begrundelse at det ved hjelp av den skulde være mulig at forutsi de farlige nordveststormer med nogenlunde sikkerhet.

Efter de forløpne 5 aars erfaring kan vi si at stasjonen har en endnu større betydning enn man hadde tenkt sig. Den fyller paa en fortreffelig mas gapet mellem Svalbard og Island og muliggjør en effektiv varsling av nordveststormene.

Men stasjonens betydning innskrenker sig ikke hertil. Under nær sagt hvilkensomhelst vær-situation er observasjonene derfra av vesentlig interesse. Kommer der f.eks. en cyklon inn over Island, tjener observasjonene fra Jan Mayen til at gi en forstaaelse av dens intensitet, utstrekning og ogsaa av dens bane. Paa denne vis tjener vortelegrammene fra Jan Mayen ikke alene varslingen av nordveststormene, men ogsaa den

utsigelsen av andre stormer og den daglige værvarsling.

Det er ikke alene for vor egen vær- og stormvarsling at stasjonen spiller en rolle, men ogsaa i andre land og da først og fremst paa Island, dernæst i England, Sverige og Finnland.

Besuten er den et viktig ledd i verdensnettets av værstasjoner, fordi den ligger paa et omraade hvor der ellers ikke findes meteorologiske observasjoner.

I det hele er den meteorologiske betydning av stasjonen paa Jan Mayen saa stor at vi ikke kan tenke oss at undvære den. Tvert imot, meldingstjenesten er stadig blitt utvidet, saa der nu sendes meddelelser 6 ganger i døgnet, mot 3 ganger daglig i de første aar. Hvaad der kanskje best viser hvaad vi mener om betydningen av stasjonen paa Jan Mayen er at det ikke et øieblikk har været i vore tanker at nedlægge den, til trods for at vore budjetter i de senere aar er blitt meget sterkt beskaaret.

Th. Hesselberg.
(sign).

Cslo². 2. desember 1926.

Privat og fortrolig.

Kjære Advokat Smedal,

Jeg tror nokk jeg må henstille til Dem at De i en eventuell henvendelse til regjeringen om anneksjon av Jan Mayen undlater å påberope Dem at jeg er for anneksjon. Jeg har sagt min mening - også skriftlig - her i utenriksdepartementet. Men jeg vilde ikke anse det korrekt av mig offentlig å dessavouere regjeringen, om den ikke finner å burde skride til anneksjon. Jeg anser mig selvfølgelig ikke forpliktet til på nogen måte å opptre som regjeringens advokat i et folkerettslig spørsmål, dersom jeg ikke er enig i det standpunkt regjeringen inntar. Men jeg finner på den annen side ikke å kunne opptre mot regjeringen, eller på nogen måte binde den eller vanskeliggjøre dens avgjørelse ved offentlig å gi uttrykk for min mening på forhånd.

Jeg gratulerer Dem med Deres hverv i Norges Grønlandslag. Deres opfatning av hvad det vil si å være ekspert er jeg ganske enig i. En ekspert er en mann som energisk bruker sin tenkeevne innen et fag og holder øine og

sinn åpne. En ekspert er ikke å ligne med en med kunnskaper stoppet pölse, som er fiks og ferdig og uimottagelig for videre utvikling.-

Dersom de imidlertid nærer ønsker om å bli proppfull av folkerettslige kunnskaper, er Bonfils's bok utmerket. Den bærer forøvrig nu navn efter den forfatter som stadig har revidert de nye utgaver av boken, nemlig Paul Fauchille. Bokens titel er "Traité de Droit International Public". Den er utkommet hos Rousseau & Cie, Editeurs, 14 Rue Soufflot et rue Toullier 13, i 4 bind fra 1922-26. Kortere og mere oversiktlig er von Liszt's bekjente "Völkerrecht" som utkom i 12. utgave i 1925. Fremstillingen lider dog efter min mening av den feil at den benyttede metode er om jeg så må si i høi grad "a priorisk" og ikke tilstrekkelig hviler på induksjon.

De beste hilsner fra Deres

Frude Castberg.

, 29 november 1926.

S/H.

Fortrolig.

Meteorologiske Institut,

Oslo.

Som formand i Norges Grønlandslags retsutvalg tillater jeg mig at henvende mig til Dem i anledning av følgende sak:

Det er Grønlandslagets hensikt at rette en henvendelse til regjeringen med forslag om, at Jan Mayn annekteres av Norge. Paa grund av forskjellige forhold, som jeg desværre ikke har adgang til at nevne, bør anneksjonen tilfælde ske snarest mulig.

Til støtte for en slik henvendelse vil det være av betydning, om Grønlandslaget av Dem kunde motta en utførlig uttalelse om den betydning, som den traadløse station paa Jan Mayn har for landets veirvarsling.

Likeledes vil det være av betydning, om De kunde uttale Dem i den retning, at øens anneksjon av en fremmed stat vilde kunne befryktes at lagge hindringer iveien for den traadløse stations virksomhet, og at det derfor maa fremstille sig som en national oppgave at hindre, at Jan Mayn bringes ind under en fremmed stats overhøihet.

Deres uttalelse bedes avfattet slik, at den kan brukes som bilag til den nevnte henvendelse som Grønlandslaget vil sende regjeringen, og jeg vilde være Dem meget taknemlig, om De vil vie denne sak Deres opmerksomhet straks.

Arbedigst

, 29 november 1926.

s/n.

Fortrolig.

Meteorologiske Institut,

Oslo.

Som formand i Norges Grønlandslags retsavvalg tillater jeg mig at henvende mig til Dem i anledning av følgende sak:

Det er Grønlandslagets hensikt at rette en henvendelse til regjeringen med forslag om, at Jan Mayn annekteres av Norge. På grund av forskjellige forhold, som jeg desværre ikke har adgang til at nevne, bør annekstionstilfelde ske snarest mulig.

Til støtte for en slik henvendelse vil det være av betydning, om Grønlandslaget av Dem kunde motta en utferlig uttalelse om den betydning, som den traadløse station på Jan Mayn har for landets veivarsling.

Likeleds vil det være av betydning, om De kunde uttale Dem i den retning, at enns annekstion av en fremmed stat vilde kunne befragtes at lagge hindringer iveien for den traadløse stations virksomhet, og at det derfor mas fremstille sig som en national opgave at hindre, at Jan Mayn bringes ind under en fremmed stats overhøishet.

Deres uttalelse bedes avfattet slik, at den kan brukes som bilag til den nevnte henvendelse som Grønlandslaget vil sende regjeringen, og jeg vilde være Dem meget taknemlig, om De vil vie denne sak Deres opmerksomhet straks.

Arbediget